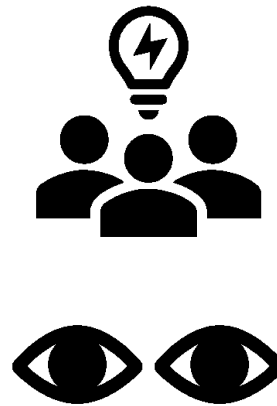
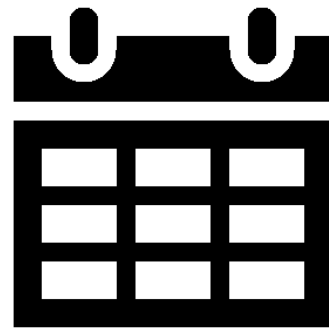

Kansainväliset kielellisen saavutettavuuden päivät

International Days of Linguistic Accessibility

11.–12.5.2023 / May 11th & 12th 2023

HUMAK[®]

Diak

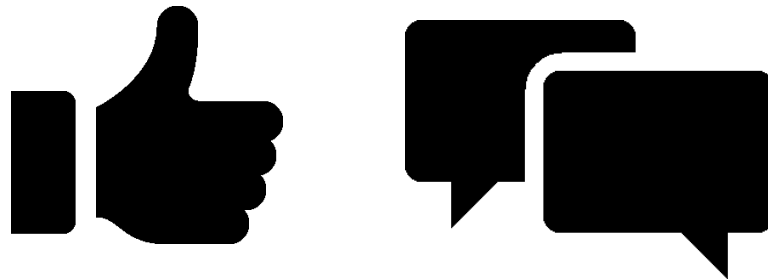

Työsuojelurahasto
Arbetskassan
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA
International Days of
Linguistic Accessibility

Toimiva kommunikaatio työpaikoilla

Functional Interaction in Working Life

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskassan
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Ohjelma 11.5.2023 1/3

- klo 12.00–12.15 Seminaarin avaus
- klo 12.15–12.45 Inklusion mahdollisuudet digikehityksessä
- klo 12.45–13.15 Toimiva kommunikaatio työpaikalla – muuttuvat olosuhteet ja sosiaaliset tilanteet kuulonäkövammaisen näkökulmasta
- klo 13.15–13.45 Monimuotoisuus- ja inklusiotyö työorganisaatiossa
- klo 13.45–14.00 Tauko

Ohjelma 11.5.2023 2/3

- klo 14.00–14.30 Työelämätulkkaus osallisuuden ja asiantuntijuuden mahdollistajana
- klo 14.30–15.00 Maahanmuuttajataustainen varhaiskasvatushenkilöstö suomalaisessa päiväkodissa
- klo 15.00–15.30 Kahvitauko ja siirtyminen työpajatiloihin
- klo 15.30–16.30 Työpajat 1–3
- klo 16.30–16.45 Tauko ja paluu auditorioon

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskassafonden
The Finnish Work Environment Fund

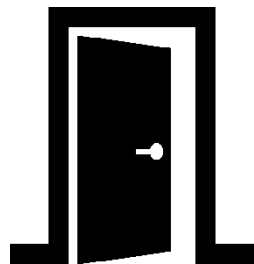
ID
LA
International Days of
Linguistic Accessibility

Ohjelma 11.5.2023 3/3

- klo 16.45–17.15 Asioimistulkkaus terveydenhuollossa:
Tulkin sukupuolen merkitys
vuorovaikutuksessa
- klo 17.15–17.45 Kulttuuritulkkaus – avain monikielisen
viestinnän sujuvuuteen?
- klo 17.45–18.00 Yhteenveto ja päivän päätös

Seuraava puheenvuoro

klo 12.00–12.15

Seminaarin avaus

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Seuraava puheenvuoro

klo 12.15–12.45

Key Note –puheenvuoro

Tuomas Tuure,

Vaikuttamistyön koordinaattori

Abilis-säätiö

Inklusion mahdollisuudet

digikehityksessä

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA
International Days of
Linguistic Accessibility

Vammaisuus, digitaalinen inkluisio ja saavutettavuus

11.5 2023 Tuomas Tuure

Agenda:

- Vammaisuus globaalissa kontekstissa
- Vammaissopimus (UNCRPD) ja ihmisoikeusperustaisuus
- Vammaisuuden määritelmä
- Inkluisio – digitaalinen inkluisio
- Saavutettavuus – digitaalinen saavutettavuus
- Koulutus – miksi työmarkkinat reagoivat hitaasti?
- COVID – 19 murros saavutettavuuden määrittelyssä globaalisti -> digitaalisesta kokoontumisesta tuli kokoontumisen oletustapa?

Faktoja vammaisuuudesta globaalisti

- **18,1 % kaikista ihmisistä** ja 24 % kaikkein köyhimmistä ovat vammaisia
- Selvästi yli miljardi vammaista henkilöä
- Joista miljoonaa on kehittyvissä maissa
- Heikommät mahdollisuudet:
 - Työllistystä, kouluttautua, terveyspalveluihin, osallistumiseen yleensä
- Luku- ja kirjoitustaidottomuus
- Köyhyys, infran ja välineiden puute

Globaali kuva vammaisuuudesta

- Vammaisuuden ja köyhyyden kehä
→ vammaisuus aiheuttaa ulos jäämisen koulutuksesta ja työstä tuottaen köyhyyttä. Köyhyys näkyy terveydenhuollon, ravinnon jne puutteena aiheuttaen puolestaan lisää vammaisuutta.
- Vammaiset itse ovat jääneet toiminnan kohteiksi eikä aktiivisiksi toimijoiksi myös heitä koskevassa työssä
-

Vammaisuus ja kehitys

- Usein vammaiset piilotetaan kotiin. Eivät ole olemassa virallisesti → häpeä
- Negatiiviset asenteet vammaisuudesta edelleen vahvoja, uskonnon vaikutus asenteisiin
 - Moniperustainen syrjintä esim. Vammaiset naiset ja tytöt, alkuperäiskansaan tai seksuaalivähemmistöön kuuluva vammaisen henkilö
- Apuvälineitä vaikea saada, tietotekniikan puute
- Viittomakielisen tuen puute, opetuksen puute
- Vammaisuuden määritelmät vaihtelevat

CRPD- muutos vammaisuuutta koskevissa ajatusmalleissa

- YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista tukee paradigman muutosta vammaisuuteen liittyvässä ajattelussa ja lähestymistavoissa.
- Vammaiset henkilöt eivät ole hyväntekeväisyyden, lääketieteellisten toimenpiteiden ja sosiaalityön kohde
 - Vammaisista henkilöistä tuli subjekteja joilla on oikeuksia ja jotka pystyvät vaatimaan näitä oikeuksia itselleen sekä tekemään päätöksiä
 - aktiivisia yhteiskunnan jäseniä

Vammaisuuden määritelmä

” Vammaisiin henkilöihin kuuluvat ne, joilla on sellainen pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä **vamma**, joka **vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden** kanssa voi estää heidän täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisensa yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa.” (Artikla 1, Tarkoitus)

- Impairment vs. disability

YK:n vammaissopimus (UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities, 2006/2007)

Esteet inklusion tiellä

- Fyysinen ympäristö
- Kommunikaatio/informaatio
- Asenteet
- Institutionaaliset/rakenteet
- Digitaaliset ympäristöt
- Mitä muuta?

Digitaalinen inkluusio?

- Nettisivut
- Kommunikaatio/Informaatio/Viihde
- Sosiaalinen media
- Verkkokokoukset
- Videot
- AI
- Älypuhelimien sovellukset
- Mitä muuta?

Ketkä hyötyvät digitaalisesta inklusiosta?

Development Aid for People with Disabilities

- Viittomakieliset
- Kuulovammaiset
- Ymmärrettävyys
- Värisokeat
- Sokeat
- Näkövammaiset
- Autisminkirjo
- Kulttuurien väliset kohtaamiset
- Mitä muuta?

Mitä laki sanoo digitaalisesta inkluusiosta?

- Suomen lainsäädäntö
- EU - asetukset
- Julkisen palvelun velvoitteet
- Esimerkkejä muiden maiden osalta
- Yksityinen vs. julkinen toimija
- Verkkosivut ja palvelut säädelty
- Moni asia säätelyn ulkopuolella?

Osallisuus ja osallistuminen?

- Ei vain “statistina” olemista, ei kiintiövammaisia
- Olennainen ryhmä jo keskusteluihin ennen päätöksentekoa
- Edellyttää mahdollistavan ympäristön (enabling environment) olemassaoloa
- Osaamisen käyttö ja mahdollinen tuki kapasiteetin kasvattamiseksi
- Myös vammaisen henkilön työpanoksesta tulee maksaa
- Ihmisoikeusperustaisuus → kaikilla oikeus osallistua päätöksentekoon
- Ilman osallisuutta, ei voi taata toimivuutta

Integraatio vs. inkluusio

Mikä on integraation ja inklusion ero?

- Integraatio: Yksilö sopeutuu/sopeutetaan ympäristön vaatimukseen tai ympäristöä muokataan.
- Inklusio: Ympäristö suunnitellaan jo lähtökohtaisesti kaikille avoimeksi ja sopivaksi

Tunnista esteet -> tunnista sitten niille mahdollistajia

- **Tunnistamme esteet (barriers):** mikä estää vammaisia henkilöitä osallistumasta päätöksentekoon, saamasta palveluita yms.
- **Luo/tunnista mahdollistajia (enablers),** jotka poistavat näitä esteitä ja fasilitoivat osallisuutta sekä pääsyä toimintoihin.
 - Esim. ymmärryksen lisääminen vammaisten oikeuksista ja vammaisuudesta,
- Esteettömyys ja saavutettavuus on osa hyvää suunnittelua!
 - Digitaalinen, ympäristö, fyysinen, prosessin saavutettavuus

Poista esteet, luo mahdollistajia

- **Tunnista esteet:** mikä estää vammaisia henkilöitä osallistumasta hankkeen eri tasoilla. Esimerkiksi haitalliset asenteet, fyysiset esteet, koulutuksen puute, viittomakielisen tulkkauksen puute, apuvälineen puute, väärin suunniteltu software
- **Luo/tunnista mahdollistajia** (enablers), jotka poistavat näitä esteitä ja tukevat (facilitate) osallisuutta sekä pääsyä toimintoihin.

Esimerkiksi: Ymmärryksen lisääminen vammaisten oikeuksista ja vammaisuudesta, fyysisten esteiden poistaminen/saavutettava ympäristö, yhteistyön puute eri toimijoiden kesken

- **Esteettömyys ja saavutettavuus osaksi julkista suunnittelua**

Budjetoi kuluja kohtuullisiin mukautuksiin esim. kuljetuskustannukset, viittomakielen tulkit, avustajat, nyt digitaalinen saavutettavuus yhä tärkeämpää – mitä se tarkoittaa rahassa?

Koska käyttää valmista ratkaisua – mikä vaatii räätälöintiä?

Digitaalinen saavutettavuus – esteitä ja mahdollistajia

- **Tunnista esteet:** Oikeanlaisen koulutuksen puute, viittomakielisen ymmärryksen puute, soveltuvan apuvälineen puute, kehnosti suunniteltu software, liian nopean verkkoyhteyden vaativa sovellus, yhteensopivuusongelmat eri valmistajien laitteen välillä, epäsymmetrinen ja nopea kehitys verkkoympäristöissä, uusien sovellusten kehitys
- **Luo/tunnista mahdollistajia:** Testaaminen osaksi pakollista prosessia, kehittäjien ymmärryksen lisääminen vammaisten oikeuksista ja vammaisuudesta, lakisääteinen ja ei-säädely esteiden poistaminen, teknologian kehittyessä muokkautuvan verkkoympäristön saavutettavuus, yhteistyöfoorumit, eri dialogit samanaikaisesti eri toimijoiden kesken
- Esteettömyys ja saavutettavuus on osa julkista lainsäädäntöä
- Budjetoidaanko riittävästi kuluja käytettävyyden ja saavutettavuuden testaukseen?
- Miten perustella saavutettavan kehityksen taloudelliset hyödyt vapaaehtoisesti toteutettaessa?
- Vastuutahoja useita, kelle valittaa ja kenellä on toimivaltaa?

Digitaalinen kehitys – työllisyyden kehittäminen

- **Digitaalinen kehitys on epäsymmetristä:** Parantaessaan joidenkin vammaisryhmien työllisyyttä tai osallisuutta, voi se luoda muille vain lisää esteitä. Tästä lukuisia esimerkkejä COVID-19 pandemian ajalta
- **Eri ryhmille vaaditaan erilaisia mahdollistajia:** Ellei jokaista ryhmää huomioida kehityksessä, otetaan riski kehityksen takapakista. Minkään maan lainsäädäntö ei ole täysin kattava.

Esimerkkejä työllisyyden ja osallisuuden kehityksestä?

- USA
- Kenia
- Libanon
- Palestiinalaisalueet

Miksi osallistava ote on tärkeää?

Vammaisten laajamittaista syrjäytymistä yhteiskunnasta ei voi hyväksyä ihmisoikeuksien näkökulmasta. Yleinen käsitys kuitenkin on, että osallistavat tai inklusiiviset toimet eivät ole taloudellisesti järkeviä.

Tekniset innovaatiot voivat avata runsaasti taloudellisia näkökulmia ja mahdollistaa toimeentulon vammaisille eri maissa, erityisesti haastavissa olosuhteissa eläville ja kotona työskenteleville.

Yleensä teknisten innovaatioiden on tarkoitus vähentää esteitä. Siksi on otettava huomioon eri rajoituksia omaavien henkilöiden tarpeet, jotta vältetään uusien esteiden luominen.

Ihmisoikeusnäkökulman lisäksi on runsaasti viimeisen 3 vuoden aikana kerättyä näyttöä siitä, että vammaisten osallisuuden edistäminen sähköisessä muodossa on hyödyllistä taloudellisesta näkökulmasta. Lisää yhteiskunnan kapasiteettia kun kaikki voivat osallistua sekä työntekijöinä että kuluttajina

Digitaalisen inklusion taloudellinen potentiaali

Väylät, joiden kautta kustannukset syntyvät yhteiskunnalle vammaisten syrjäytymisestä eri maissa, ovat monimutkaisia ja vaikeasti analysoitavissa.

Osallisuuden avulla mahdollisesti saavutettavia taloudellisia hyötyjä tutkitaan jatkuvasti. Koska teknisen innovoinnin tuloksesta tulee normi, on tärkeää sitouttaa kehittäjät esteettömyyteen varhaisessa vaiheessa.

Puhtaasti digitaalisen saavutettavuuden edistymisen kautta työllistyneiden lukumäärä on kymmenissä tuhansissa pelkästään em. kohdemaissa COVID-19 pandemian aikana tehtyjen toimenpiteiden myötä.

Taloudellinen potentiaali on maailman mittakaavassa valtava, jos huomioidaan yli 80% vammaisista olevan työelämän ulkopuolella.

Digitaalisen inklusion taloudellinen potentiaali

Matkapuhelinten käyttäjien määrä?

Internetiä päivittäin käyttävien ihmisten osuus eri maissa?

Etätyössä olevien ihmisten määrä maittain

Taloudellinen potentiaali vaihtelee maittain, mutta on jo nyt korkea.

Ei vain työelämä, vaan myös koulutus

Kun vammaisten henkilöiden koulutusaste paranee, lisääntyy myös taloudellinen potentiaali

1. Sitoudu organisaationa digitaaliseen esteettömyyteen ja osallisuuteen

**2. Käytä ennen
testaamista sosiaalisen
median omia
esteettömyysominaisu
uksia, jotka tarjoavat
perustason tuen
saavutettavuuteen**

3. Käytä oikeanlaista kieltä ja termejä. Kieli on tunteita herättävä kysymys, ja vammaisuuteen liittyvä terminologia sekä sovellukset kehittyvät jatkuvasti

4. Noudata ohjeita ja kieltoja, ottaen huomioon erilaiset ryhmät. Design for All ja Designing for Accessibility – työkalut ovat suositeltavia.

**5. Tee videoista esteettömiä
– useat ilmaiset työkalut ovat
suositeltavia, mutta on
tärkeää testata eri ryhmien
kanssa.**

6. Tarkista käytettyjen appien esteettömyys – Androidin ja Applen omat työkalut ovat toimivia, mutta jokainen appi on omanlaisensa, eikä kehitys ole yhdenmukaista.

7. Tarkista AI ratkaisujen ja tekoälyn käytön saavutettavuus – (In Pursuit of Inclusive AI – guidelines)

**8. Tee verkkosivusta
saavutettava yleisen
ohjeistuksen mukaan –
testaa itse vammaisilla
asiantuntijoilla**

9. Suunnittele ja testaa vammaisten henkilöiden kanssa, käytä osallistavia suunnitteluperiaatteita.

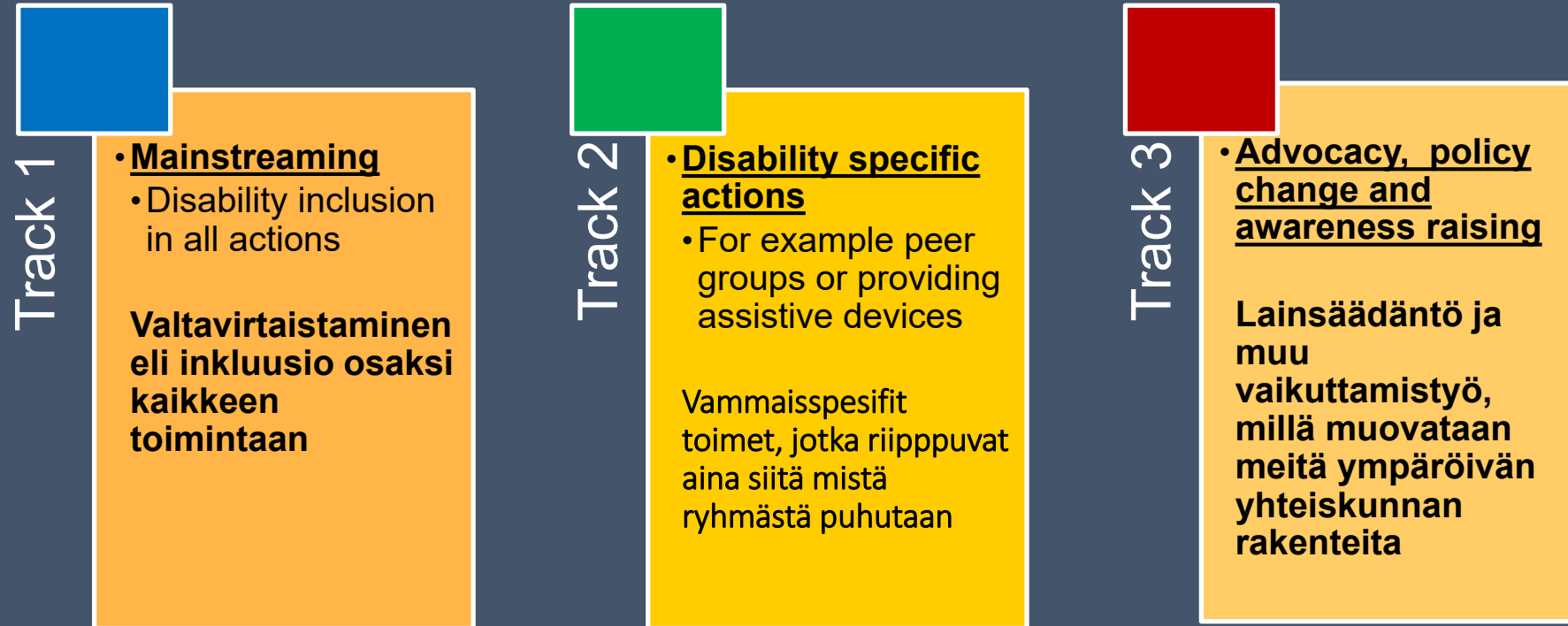
Valmiit ratkaisut – vs. suomalaiset osaajat?

10. Tee fyysisistä ja verkkokokouksistasi esteettömiä?

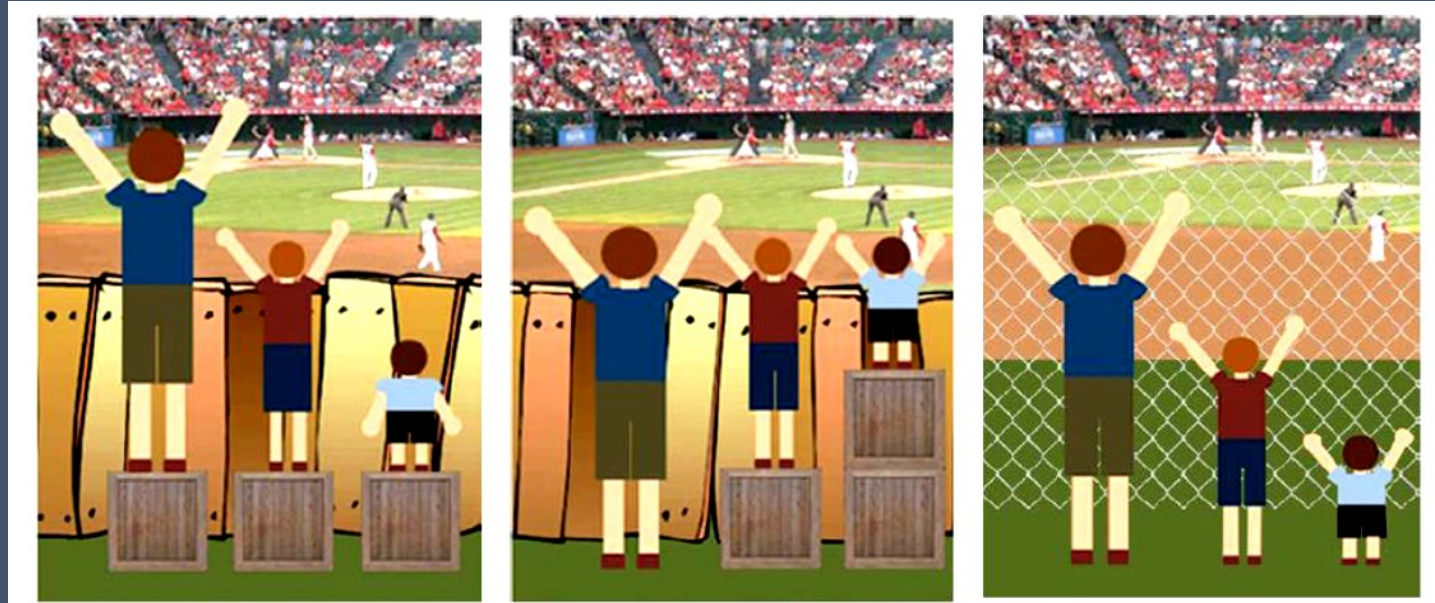
**Ratkaisut ohjelmittain
Mitkä ryhmät huomioitava?**

Mitä tulee tietää ennen kokousta?

Triple track approach to inclusive world?

Reasonable accomodation / accessibility Kohtuulliset mukautukset / esteetömyys & saavutettavuus

Traditional Design

Reasonable
Accommodation

Universal
Design

Kohti inklusiota – Must Do -toimintoja

- Vammaisten henkilöiden osallistuminen ja osallisuus – vammaisjärjestöt ja vammaiset henkilöt mukaan suunnitteluun, toteutukseen ja MEL/MEAL (monitoring, evaluation, accountability, learning)
- Vammaisten henkilöiden identifiointi
- Esteettömyys, saavutettavuus, turvallisuus: palvelut/toiminnot kaikkien saavutettavissa ja turvallisia kaikille esim. Sukupuolierityiset seikat.
- Yhteiskunnan rooli olisi varmistaa, että vammaisilla henkilöillä on tietoa oikeuksistaan ja tarjolla olevista palveluista. Ei voi olla kolmannen tai yksityisen sektorin vastuu.
- Dataa vammaisuudesta
- Saavutettavat ja esteettömät palaute mekanistmit (feedback and grievance mechanisms)
- Henkilöstö ymmärtää vammaisuutta kuluttajarajapinnassa
- Onko vammaisia henkilöitä palkattuna?
- Vammaisjärjestöissä on eroa: Ovatko vammaiset todella aktiivisia toimijoita?

Kohti inklusiota – resursseja digitaaliseen kehitykseen

- Dataa vammaisista henkilöistä digitaalisten sovellusten käyttäjinä
- Saavutettavuusresurssit kaikille organisaatioille
- Digitaalisen saavutettavuus
- Mobiilisovellusten ja puhelinten saavutettavuus
- Avustavat sovellukset puhelimelle
- Avustavat sovellukset tietokoneelle
- Viestintäsovellusten saavutettavuus
- Esteettömät videot ja lähetykset
- Apuvälineiden kehitys
- Assistive Technology – ajatushautomot ja yrityskehitys
- Saavutettavat nettisivut
- Dokumenttien, PDF-tiedostojen ja tiedostojen tekeminen helppokäyttöisiksi

Kohti inklusiota – resursseja digitaaliseen kehitykseen

- Kokousten ja esitysten tekeminen esteettömiksi
- Etäopetuksen, etäoppimisen ja verkko-oppimisen mahdollistaminen
- Osallistava suunnittelu, suunnittelu kaikille ja universaali muotoilu
- Esteettömyyden ja vammaisosallisuuden oppaat
- Digitaalisen esteettömyyden yleiset periaatteet (checklisteja)
- Suomalaiset toimijat
- Saavutettavuusoppaat ja testaus
- Vammaisuutta, kehitystä ja osallisuutta koskevat yleiset resurssit
- Oppimisvaikeuksia ja selkokieltä digitaalisessa maailmassa koskevat resurssit

Inklusiivista?

Mitä esteitä näette inklusion tiellä?

Esimerkki: ”Järjestetään avoin kokous”

A) Läsnaolotilaisuutena

B) Etäkokouksena

- Fyysisiä
- Sosiaalisia
- Digitaalisia
- Kielellisiä
- Jotain muuta rakenteellista?

Seuraava puheenvuoro

klo 12.45–13.15

Riitta Lahtinen,

kommunikaatiopäällikkö

Sanna Nuutinen,

kommunikaatiotyöntekijä

Suomen kuurosokeat ry

**Toimiva kommunikaatio työpaikalla –
muuttuvat olosuhteet ja sosiaaliset
tilanteet kuulonäkövammaisen
näkökulmasta**

HUMAK

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskassan
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA
International Days of
Linguistic Accessibility

Seuraava puheenvuoro

klo 13.15–13.45

Barbara Bergbom,

johtava asiantuntija

Työterveyslaitos

Monimuotoisuus- ja

inklusiotyö

työorganisaatiossa

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Työterveyslaitos

Monimuotoisuus- ja inklusiivisyys työorganisaatiossa

Barbara Bergbom, johtava asiantuntija, PsT, erikoispsykologi
11.5.2023

Työpaikoille suunnattu opas 'Monimuotoisuus ja inklusiivisuus asiantuntijaorganisaatiossa'

Opas löytyy Työterveyslaitoksen oppimateriaaleista:

- [\(Linkki\) https://www.ttl.fi/oppimateriaalit/monimuotoisuus-ja-inklusiivisuus-asiantuntijaorganisaatiossa](https://www.ttl.fi/oppimateriaalit/monimuotoisuus-ja-inklusiivisuus-asiantuntijaorganisaatiossa) (suomeksi)
- [\(Linkki\) https://www.ttl.fi/en/learning-materials/diversity-and-inclusion-expert-organization](https://www.ttl.fi/en/learning-materials/diversity-and-inclusion-expert-organization) (in English)
- [\(Linkki\) https://www.ttl.fi/sv/laromedel/mangfald-och-inkludering-i-en-expertorganisation](https://www.ttl.fi/sv/laromedel/mangfald-och-inkludering-i-en-expertorganisation) (på svenska)

Monimuotoisuus ja inklusiivisuus asiantuntijaorganisaatiossa -opas

www.ttl.fi/oppimateriaalit

Monimuotoisuus ja inklusiivisuus: mitä ja miksi

Monimuotoisuus- ja inklusiivisuuden ensimmäisiä askelmerkkejä

Kaikki mukaan - yhteisöllisyyden ja verkostojen rakentaminen

Kielitietoisuuteen herääminen

Syrjimättömien urapolkujen luominen

Muita inklusiivisuutta edistäviä käytäntöjä

Lähteitä ja lisätietoa

Mitä inklusiivisuudella tarkoitetaan

Inklusiivisessa työympäristössä

- Jokainen voi kokea olevansa tervetullut ja kuuluvansa joukkoon sekä olevansa yhteisönsä arvostettu jäsen
- Jokainen voi halutessaan olla oma itsensä – erilaisuuden arvostus ja psykologinen turvallisuus
- Jokaisella on taustastaan riippumattomat yhtäläiset mahdollisuudet tulla kuulluksi ja vaikuttaa, saada resursseja käyttöönsä ja edetä urallaan

Vernā Myers: "Monimuotoisuutta on kutsu juhliin, inklusiota on kutsu tanssiin."

Monimuotoisuus- ja inklusiotyön käynnistämiseksi pitkäjänteiseen kehittämiseen

Tahtotilan määrittäminen

Ennakkoluulojen tunnistaminen

Monimuotoisuuden ja inklusiivisuuden nykytilan kartoitus

Tavoitteiden asettaminen ja seuranta

Yhteen kuulumisen merkityksestä

“Tarve kuulua” (the need to belong) on yksi ihmisen perustarpeista

Työyhteisö on oleellinen osa työssä käyvän elämää

Yhteenkuulumisen tunne on voimakkaasti yhteydessä työhyvinvoinnin eri ulottuvuuksiin ja työpaikkaan sitoutumiseen

Ulkopuolisuuden kokemus heikentää voimakkaasti hyvinvointia ja työpaikkaan sitoutumista

Raportoituja haasteita monimuotoisissa työyhteisöissä (sosiaalisten suhteiden osalta) 1/2

- Sosiaalisen koheesion/yhteenkuuluvuuden ja keskinäisen luottamuksen heikentyminen
- Konfliktien ja väärinkäsitysten lisääntyminen

Myönteisiä suhteita ja vuorovaikutusta voidaan kuitenkin edistää ja yhteisöllisyydestä voi tulla monimuotoisen työyhteisön voimavara

Raportoituja haasteita monimuotoisissa työyhteisöissä (sosiaalisten suhteiden osalta) 2/2

- Vähemmistöihin kuuluvat kokevat enemmän syrjintää, häirintää, epäasiallista kohtelua, rasismia ja työpaikkakiusaamista – erityisesti eristämistä
- Tarvitaan panostuksia yhdenvertaisuuteen sekä sosiaaliseen ja organisaatiotason inklusiivisuuteen

Keinoja edistää yhteisöllisyyttä ja verkostojen rakentumista 1/2

Huomiota sosiaalisen toimivuuteen ja sosiaaliseen ilmapiiriin

Osallisuuden panostaminen perehdytyksessä

Psykologiseen turvallisuuteen panostaminen

Verkostointi- ja tutustumismahdollisuuksien rakentaminen

Kielenkäyttöä koskevat linjaukset

Kielitietoisuuteen panostaminen

Keinoja edistää yhteisöllisyyttä ja verkostojen rakentumista 2/2

Linjaukset ja toimintamallit ei-suvaitusta toiminnasta

- esimerkiksi koskien syrjintää, häirintää, epäsiällista kohtelua, rasismia, työpaikkakiusaamista
- oleellista on saattaa linjaukset ja toimintamallit eläviksi!

Oleellista on myös kartoittaa kehittämistarpeet - esim. jääkö ilmapiirikartoituksissa vähemmistöjen kokemukset piiloon keskiarvoihin?

Mene Mentimeteriin www.menti.com ja
anna koodi 7526 1303
ja vastaa kysymykseen

[IDLA seminaari Bergbom 11.5.2023 - Mentimeter](#)

Kiitos!

@barbara_bergbom, barbara.bergbom@ttl.fi

tvl.fi

@tyoterveys
@fioh

tyoterveyslaitos

tyoterveys

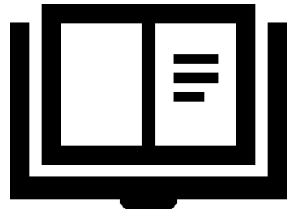
Tyoterveyslaitos

Seuraava ohjelma

klo 13.45–14.00

Tauko

Tulkkiopiskelijoiden posterinäyttely
aulassa

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Seuraava puheenvuoro

klo 14.00–14.30

Päivi Kluuskeri,
viittomakielen tulkki

Tulke Oy

**Työelämä tulkkaus osallisuuden ja
asiantuntijuuden mahdollistajana**

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA
International Days of
Linguistic Accessibility

TYÖELÄMÄTULKKAUS OSALLISUUDEN
JA ASIANTUNTIJUUDEN
MAHDOLLISTAJANA

Päivi Kluuskeri

Viittomakielen tulkki, Tulke oy

Master of Humanities, EUMASLI

TAUSTAA

Työelämätulkkauksen lisääntynyt käyttö.
(Selin-Grönlund, 2007)

Kuuro asiantuntija = asiantuntija-
ammattissa toimiva henkilö, joka on
työssään tiedon ensisijainen lähde. (Wusu,
2018)

Toistotutkimus

Roy: Evaluating performance: an
interpreted lecture (1987) -> Kluuskeri:
"Who is my voice today" – deaf
professionals and representation (2019)

KUUROJEN AMMATTILAISTEN REPRESENTAATIO

Tulkkauksen avulla vai tulkkauksesta huolimatta?

(Wusu, 2018 ja Young, Oram & Napier, 2019)

Työpaikkaostrakismi on yleisempää kuin häirintä, kiusaaminen, haukkuminen tai fyysinen väkivalta. (Junttila, 2020)

MITEN
TARKASTEELLA
TULKKAUSTA?

Tulkkauksen tarkastelu kohdekielen
diskurssin mukaan.

Diskurssi = kielenkäyttö kontekstissaan,
vakiintunut ala- tai tilannekohtainen
kielenkäyttö.

ONNISTUNUT
TULKKAUS

Tulkkaus on laadukasta ja luontevaa, jolloin huomion ei tarvitse kohdistua tulkkaukseen vaan asiantuntijuuteen.

Tulkkaus ei ole koskaan täydellistä, mutta kun se on diskurssiltaan sopivaa, epäsujuvuuksiin ei kiinnitetä huomiota.

TERMINOLOGIA,
AMMATTIKIELI

Tulkki hallitsee tulkattavan alan terminologian ja diskurssin.

Tulkkausalan termit, esim. puhutulle kielelle tulkkaus vs. spiikkaaminen. (Haualand&Nilsson, 2019)

Tulkkauksen suunta L2-L1. (Nicodemus&Emmorrey, 2015)

Tulkki voi äidinkielellään tehdä sujuvampia ja koherentteja tulkkausratkaisuja.

LUOTTAMUS

Tulkkauksen virheet tuodaan läpinäkyvästi
esille.

Yhdessä sovitut käytänteet.

Tulkkaus on saatavilla kaikkia osapuolia
varten.

TULKKAUSTEKNIIKAT

Tavat palauttaa huomio asiantuntijaan, jos se onkin kiinnittymässä tulkkiin tai tulkkaukseen.

Puheenvuorojen hallinta jotta kaikki voivat osallistua tasaveroisesti.

VALMISTAUTUMINEN

Yksittäiset tulkkaustilanteet sekä
asiantuntijan työn substanssi,
terminologia ja organisaatio.

Valmistautumisen sanoittaminen viestii
tulkkauksesta kaikille osapuolille. Tulkkaus
ei ole vain kuuroa varten.

YHDESSÄ KOHTI LAADUKASTA JA
OSALLISTAVAA
TYÖELÄMÄTULKKAUSTA!

KIITOS!

LÄHTEET

Haualand, H. & Nilsson, L. (2019). Working with Active Interpreters: A Commentary about interpreting Terminology and Concepts. Teoksessa *International Journal of Interpreter Education*, 11(2) 40-45.

Junttila, N. (2020). Ostrakismin yhteiskunnalliset vaikutukset. PP-esitys. https://www.sinaoletarvokas.fi/wp/wp-content/uploads/2020/10/Junttila_setlementti_ostrakismi_2020.pdf

Kluuskeri, P. (2019). "Who Is My Voice Today?" – Deaf Professionals and Representation. Master's Thesis, Humak University of Applied Sciences. <https://www.theseus.fi/handle/10024/227858>

Nicodemus, B. & Emmorey, K. (2015). Directionality in ASL-English interpretation. *Interpreting* 17:2. 145-166. John Benjamins publishing company. doi 10.1075/intp.17.2.01nic

Roy, C.B. (1987). Evaluating Performance: an interpreted lecture. Teoksessa Marina L. McIntire (ed.), *New Dimensions in Interpreter Education: Curriculum and Instruction – Proceedings of the 6th National Convention of Conference Interpreter Trainers*, 139-147. Alexandria, VA: RID Publications.

LÄHTEET

Selin-Grönlund, P. (2007). *Kun työnä on toisen työ; tapaustutkimus työpaikkatulkkauksen strategioista Kuurojen liitossa*. Kuurojen Liitto ry:n julkaisu 57. Kuurojen Liitto ry

Wusu, V. (2018). Työelämätulkkauksen asiantuntija-ammateissa – Kulmakivenä yhteistyö. YAMK lopputyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu.
<https://www.theseus.fi/handle/10024/147714>

Young, A., Oram, R. & Napier, J. (2019) Hearing people perceiving deaf people through sign language interpreters at work: on the loss of self through interpreted communication, *Journal of Applied Communication Research*, 47:1, 90-110, DOI: 10.1080/00909882.2019.1574018

Seuraava puheenvuoro

klo 14.30–15.00

Monika Haanpää,

tutkija

Turun yliopisto

Maahanmuuttajataustainen

varhaiskasvatushenkilöstö

suomalaisessa päiväkodissa

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA

International Days of
Linguistic Accessibility

Maahanmuuttajataustainen varhaiskasvatushenkilöstö suomalaisessa päiväkodissa

KT, Monika Haanpää

monwoj@utu.fi

International Days of Linguistic Accessibility

Helsinki 11.5.2023

Työsuojelurahast
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment F

Turun yliopisto
University of Turku

EBENESER • Lastentarhamuseo

- Maahanmuuttajataustainen
- Varhaiskasvatuksen opettaja
- Kasvatustieteen tohtori

Kolminäkökulmainen tutkimus maahanmuuttajataustaisesta varhaiskasvatushenkilöstöstä suomalaisessa päiväkodissa

Tutkimuskysymykset

1

Miten maahanmuuttajataustaiset henkilöt kokevat jäsenyytensä ja työskentelynsä suomalaisen päiväkodin työyhteisössä ja toimintakulttuurissa?

2

Minkälaisia näkemyksiä suomalaistaustaisella varhaiskasvatuksen henkilöstöllä on yhteistyöstä ja vuorovaikutuksesta maahanmuuttajataustaisen henkilöstön kanssa ?

3

Minkälaisia näkemyksiä päiväkodin johtajilla on työyhteisön johtamisesta ja toimivuudesta, kun sen jäsenenä on maahanmuuttajataustaisia henkilöitä?

Turun yliopisto
University of Turku

utkimuksen tuloksia pähkinäkuoressa

Tutkimuksen tuloksia pähkinäkuoressa

*Suomen kielen taito, ammatillinen ja henkilökohtainen itsetunnon vahvuus, sosiaaliset suhteet työpaikalla sekä työyhteisön hyväksyntä ja arvostus heijastuvat suoraan siihen, miten hyvin maahanmuuttajataustaiset varhaiskasvatuksen opettajat ja lastenhoitajat kokevat olevansa osa päiväkodin työyhteisössä

Tutkimuksen tuloksia pähkinäkuoressa

*Suomen kielen taito, ammatillinen ja henkilökohtainen itsetunnon vahvuus, sosiaaliset suhteet työpaikalla sekä työyhteisön hyväksyntä ja arvostus heijastuvat suoraan siihen, miten hyvin maahanmuuttajataustaiset varhaiskasvatuksen opettajat ja lastenhoitajat kokevat olevansa osa päiväkodin työyhteisössä

*Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden varhaiskasvatuksen työyhteisön täysjäseneksi tuleminen sekä päiväkodin työkuulttuurin, -tapojen ja -normien ja suomen kielen oppiminen tapahtuivat enimmäkseen toimintaan aktiiviseen osallistumisen ja työssä oppimisen kautta

Tutkimuksen tuloksia pähkinäkuoressa

*Suomen kielen taito, ammatillinen ja henkilökohtainen itsetunnon vahvuus, sosiaaliset suhteet työpaikalla sekä työyhteisön hyväksyntä ja arvostus heijastuvat suoraan siihen, miten hyvin maahanmuuttajataustaiset varhaiskasvatuksen opettajat ja lastenhoitajat kokevat olevansa osa päiväkodin työyhteisössä

*Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden varhaiskasvatuksen työyhteisön täysjäseneksi tuleminen sekä päiväkodin työkuulttuurin, -tapojen ja -normien ja suomen kielen oppiminen tapahtuivat enimmäkseen toimintaan aktiivisesti osallistumisen ja työssä oppimisen kautta

*Maahanmuuttajataustaisen henkilöstön johtaminen vaati sensitiivisyyttä osaamista, joka liittyi muun muassa kulttuurien väliseen ajatteluun ja toimintatapoihin (kulttuuritietoisuus, uteliaisuus ja hyväksyntä moniseläisiin tilanteisiin kohtaan sekä kulttuurienvälisen eroavaisuuksien etsiminen: Bennett, 2004, s. 149.)

**Maahanmuuttajataustainen
≠
monikulttuurinen, moninainen**

työkokemus

elämäntavat

etninen tausta

persoonallisuus

sukupuoli

fyysiset rajoitukset

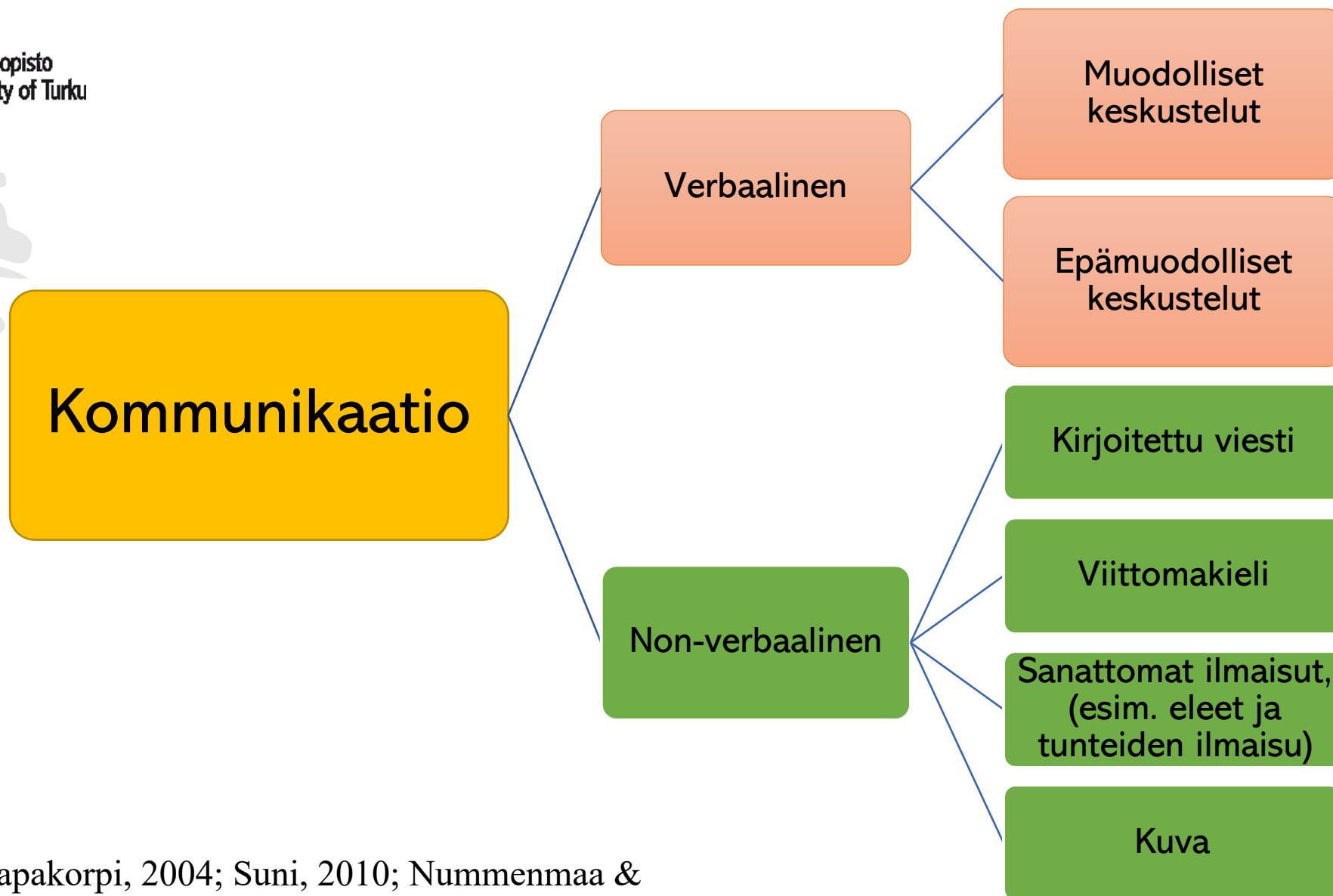
siviilisääty

koulutustausta

kasvatustyyli

uskontosuunta

ikä

(esim. Haapakorpi, 2004; Suni, 2010; Nummenmaa & Karila, 2011)

”Koko päivä on yhtä
keskustelua”

(Nummenmaa & Karila, 2011)

Kielitaidon merkitys
varhaiskasvatuksen
työyhteisössä

Tiimityö

Palautekulttuuri

Perehdytys

Kielenkäytön toimivuus vs.
virheettömyys

Varhaiskasvatuksen opettajan työnkuvaan kuuluu pedagogiseen dokumentointiin liittyviä erilaisia kirjallisia tehtäviä, esimerkiksi

lapsen VASU tai ESIOPS

ryhmän
varhaiskasvatussuunnitelma,
kuukausikirje

pedagoginen arvio tai selitys

lausunnot erilaisille tahoille
(esimerkiksi psykologille,
puheterapeutille,
lastensuojeluvirastolle tai
neuvolaan)

lasten havainnointi

hoidollinen kiinnipitoselvitys

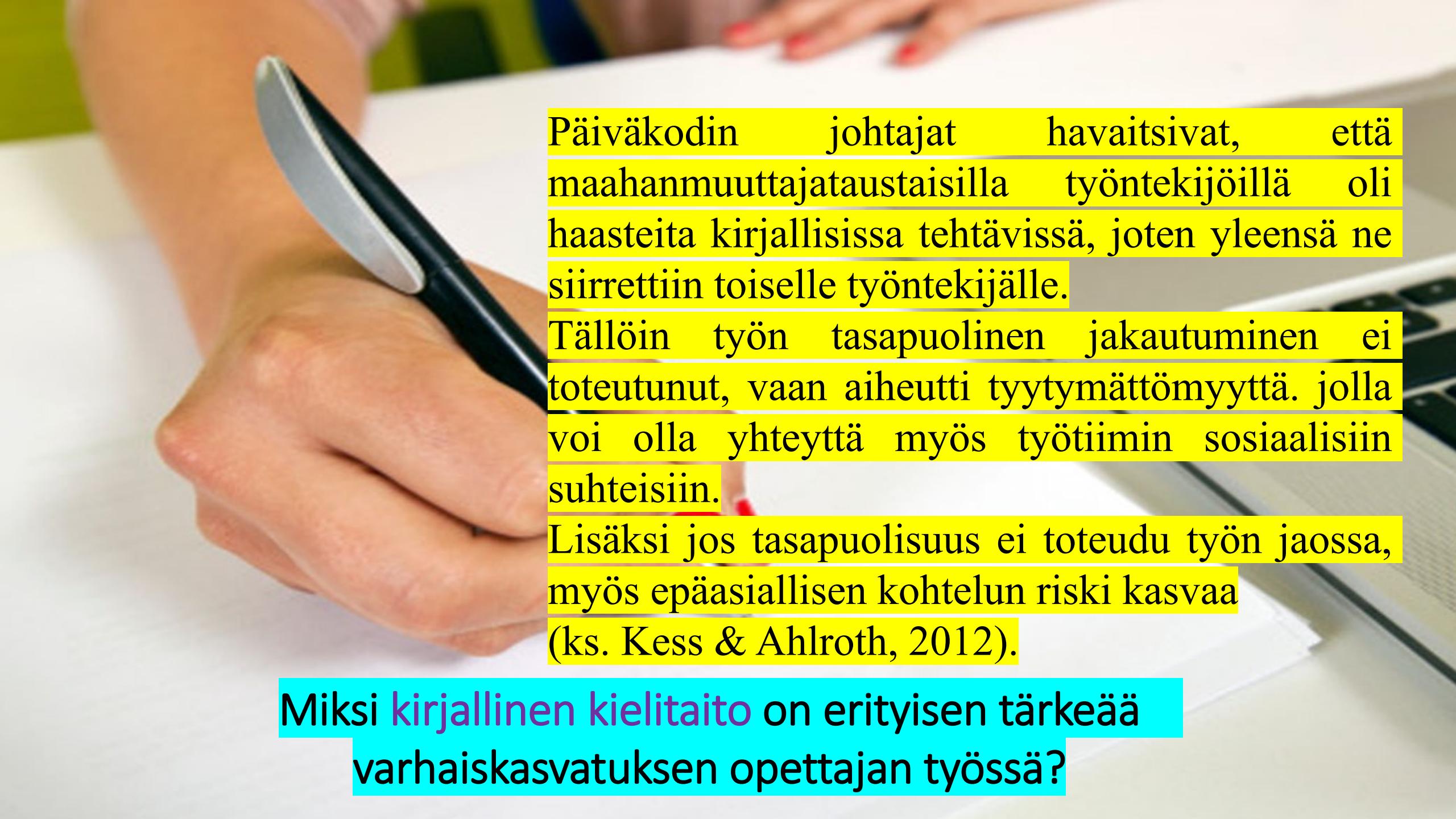
erityyppiset viestit lasten
huoltajille ja muille
organisaatioille

tiimisopimukset ja
työsuunnitelmat

Miksi kirjallinen kielitaito on erityisen tärkeää
varhaiskasvatuksen opettajan työssä?

Päiväkodin johtajat havaitsivat, että maahanmuuttajataustaisilla työntekijöillä oli haasteita kirjallisissa tehtävissä, joten yleensä ne siirrettiin toiselle työntekijälle.

Tällöin työn tasapuolinen jakautuminen ei toteutunut, vaan aiheutti tyytymättömyyttä, jolla voi olla yhteyttä myös työtiimin sosiaalisiin suhteisiin.

Lisäksi jos tasapuolisuus ei toteudu työn jaossa, myös epäasiallisen kohtelun riski kasvaa (ks. Kess & Ahlroth, 2012).

Miksi kirjallinen kielitaito on erityisen tärkeää varhaiskasvatuksen opettajan työssä?

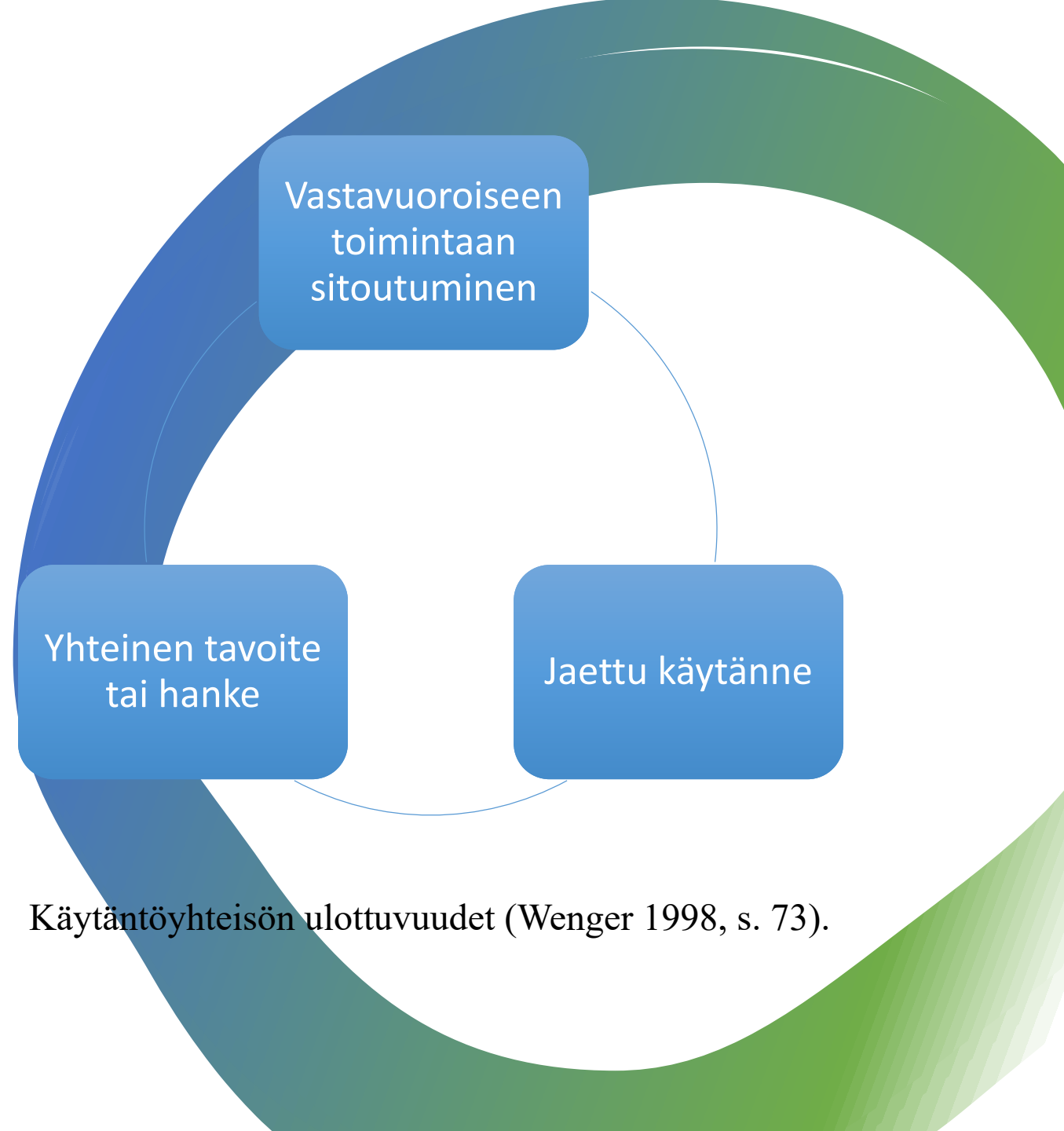
Kun tarkastellaan päiväkodin toimintaa ja varhaiskasvatuspedagogiikan ominaisluonnetta, kielivaatimukseen voidaan lisätä myös **kyky laulaa**, **lukea kirjaa ääneen** sekä **opettaa tavuttamista lapsille**, jotta heille syntyisi hyvä pohja lukemiseen ja kirjoittamiseen.

{sanojen tavuttaminen voi olla ongelmallista maahanmuuttajataustaiselle henkilölle, koska tavutussäännöt ovat erilaisia eri kielissä}

(Haanpää, 2023)

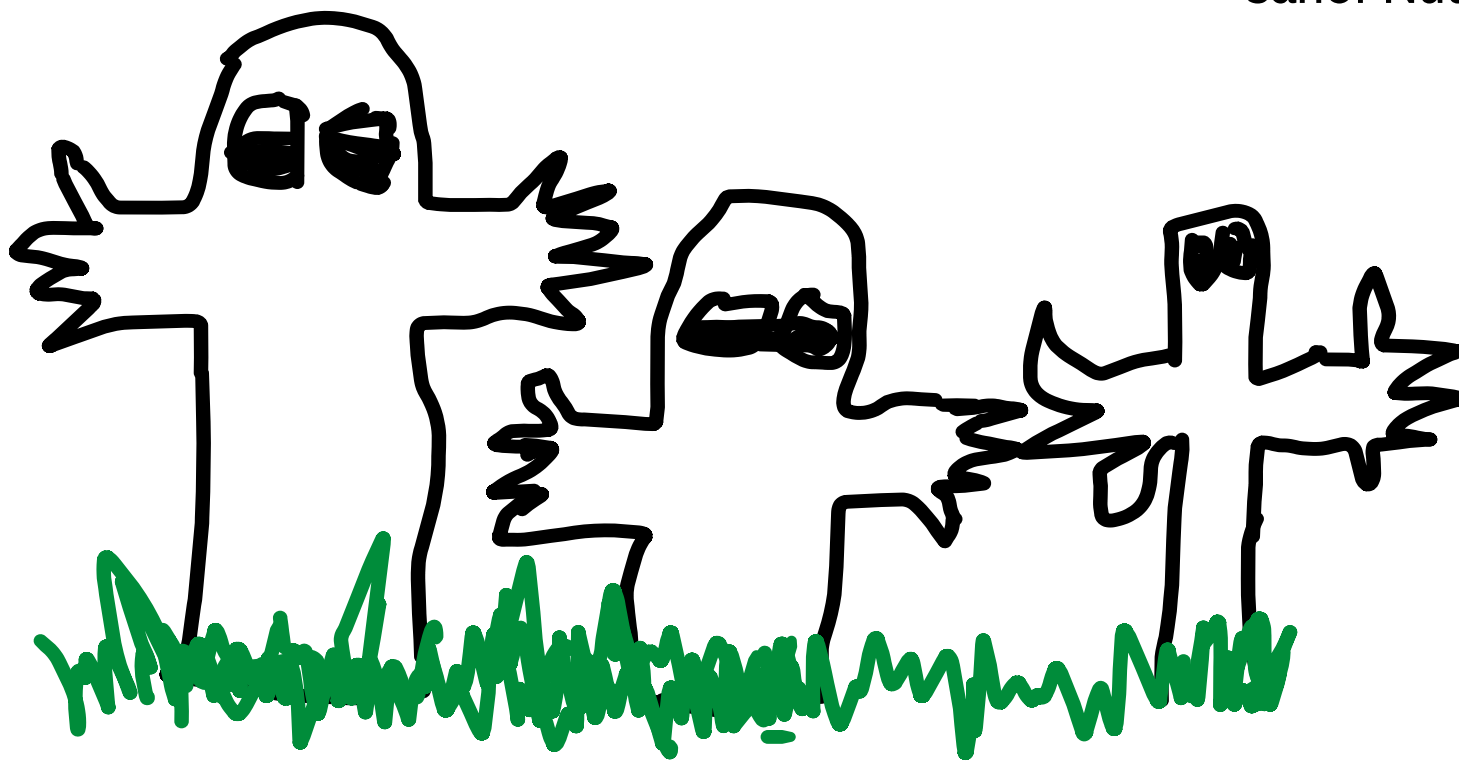
Käytäntöyhteisöt

Kommunikaatiolla
on keskeinen merkitys myös
käytäntöyhteisön kehittämisessä
(ks. Wenger ym., 2002).

Käytäntöyhteisön ulottuvuudet (Wenger 1998, s. 73).

- Hattivatit ovat niin erilaisia, sanoi Muumipeikko
- Niin kuin mekin heidän silmissänsä, sanoi Nuuskamuikkunen

Kiitos!

Seuraava ohjelma

klo 15.00–15.30

Kahvitauko ja siirtyminen
työpajatiloihin

klo 15.30–16.30

Työpajat 1–3

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskassan
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Työpaja 1 (Auditorio)

Senni Hirvonen, *saavutettavuusasiantuntija*

Elina Jokisuu, *johtava saavutettavuusasiantuntija*

Sami Virtanen, *asiakkuuspäällikkö ja Design For All –vaikuttaja*

Avaava Oy

Työelämän moninaisuuden ja inklusion

tukeminen työnantajalle suunnatun kartoituksen avulla

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA
International Days of
Linguistic Accessibility

Työpaja 2 (A2.25)

Anu Halonen, asiantuntija ja projektipäällikkö

Annukka Saarenmaa, asioimistulkkauksen lehtori/väitöskirjatutkija

Ella Saarinen, projektipäällikkö

Sinikka Vuorinen, hoitotyön lehtori

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Opin porteilta työelämään
Satakunnassa -hanke

Toimivat arjen ratkaisut monikielisissä työyhteisöissä

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA
International Days of
Linguistic Accessibility

Työpaja 3 (B1.106)

Zita Kóbor-Laitinen, *yliopettaja*

Arttu Liikamaa, *lehtori*

Humanistinen ammattikorkeakoulu

Kohderyhmien huomioiminen ja selkoilmaisun

soveltaminen kuuroille katsojille suunnatussa uutislähetyksessä

HUMAK[®]

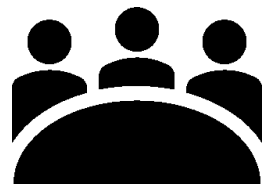
Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskassan
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA
International Days of
Linguistic Accessibility

Työpaja 1 (Auditorio)

Senni Hirvonen, *saavutettavuusasiantuntija*

Elina Jokisuu, *johtava saavutettavuusasiantuntija*

Sami Virtanen, *asiakkuuspäällikkö ja Design For All –vaikuttaja*

Avaava Oy

Työelämän moninaisuuden ja inklusion

tukeminen työnantajalle suunnatun kartoituksen avulla

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA
International Days of
Linguistic Accessibility

avaava[®]

Työelämän
moninaisuuden ja
inkluusion tukeminen
työnantajalle
suunnatun
kartoituksen avulla

Senni Hirvonen

Senni on syntymästään sokea ja on käyttänyt koko elämänsä erilaisia apuvälineitä sekä työssä, opinnoissa, asioinnissa että harrastuksissa. Hän on toteuttanut Avaavan auditoinneissa ruudunlukijatestauksia syksystä 2019 ja koulutuksissa ruudunlukijademoja sekä verkkopalveluista että sosiaalisesta mediasta.

Sami Virtanen

Asiakkuuspäällikkö ja Design for All -vaikuttaja Sami on syntymästään lähtien ollut kuulovammainen ja on käyttänyt koko elämänsä kuulolaitetta ja kirjoitustulkkauksia. Hän on työssään edistänyt saavutettavuutta ja esteettömyyttä eri toimijoiden kanssa.

Esittelyssä Avaava

Avaava Oy on konsultointi- ja suunnittelutoimisto, joka avaa ovia ja tasoittaa kynnyksiä.

Avaava ja sen omistama Avaava Digital Oy tarjoavat yhdessä ratkaisuja digitaalisten palvelujen ja viestinnän saavutettavuuteen, rakennetun ympäristön esteettömyyteen, inklusiivisiin suunnittelumenetelmiin ja opastesuunnitteluun.

Ainutlaatuinen osaamisemme mahdollistaa kokonaisvaltaisen avun organisaation jokaiselle tasolle.

Työpajan tavoite

- Avaava kehittämässä organisaatioille suunnattua työelämän inklusiivisuuskartoitusta.
- DEIA = Diversity, Equity, Inclusion, Accessibility
- Tarvitsemme kartoituksen ideointiin apuamme.

Inklusiivinen työympäristö

- Fyysinen ympäristö
- Digitaalinen ympäristö
- Viestintä ja vuorovaikutus
- Asenteet ja toimintakulttuuri

Kysymys 1

- Mitkä asiat vahvistavat tai mahdollistavat työpaikan inklusiivista toimintakulttuuria? Millaisia ovat inklusiivisen toimintakulttuurin hyvät käytänteet työpaikalla?

Kysymys 2

- Mitkä asiat ovat esteenä inklusiiviselle toimintakulttuurille työpaikalla?

Kysymys 3

- Miten olet itse edistänyt esteettömyyttä, saavutettavuutta ja inklusiivisuutta työpaikallasi?

Ota yhteyttä! Autamme mielellämme!

senni.hirvonen@avaava.fi

050 496 1248

sami.virtanen@avaava.fi

050 553 8555

Seuraava ohjelma

klo 16.30–16.45

Tauko ja paluu auditorioon

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskassan
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA

International Days of
Linguistic Accessibility

Seuraava puheenvuoro

klo 16.45–17.15

Carmen Acosta Vicente,

väitöskirjatutkija

Kielentutkimuksen tohtoriohjelma

Helsingin yliopisto

Asioimistulkkaus terveydenhuollossa:

Tulkin sukupuolen merkitys

vuorovaikutuksessa

HUMAK[®]

Diak

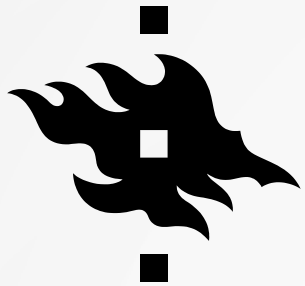
Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

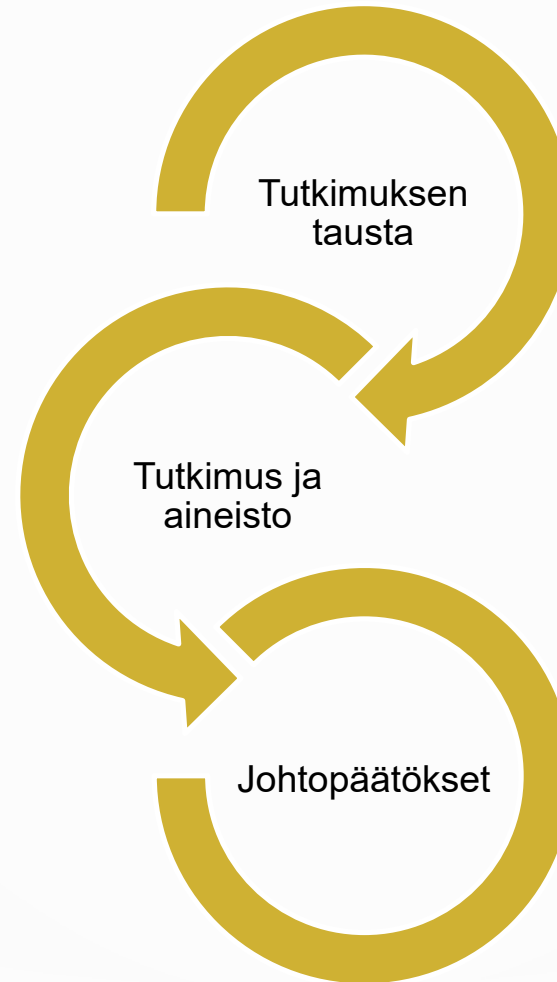

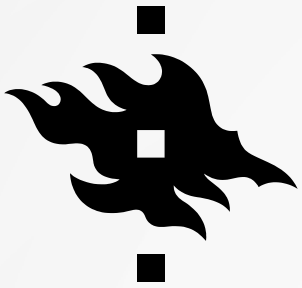
ASIOIMISTULKKAUS TERVEYDENHUOLLOSSA: TULKIN SUKUPUOLEN MERKITYS VUOROVAIKUTUKSESSA

ESITYKSEN RAKENNE

ASIOIMISTULKKAUS TERVEYDENHUOLLOSSA

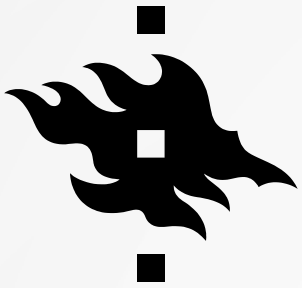
Asioimistulkkaus on asiakkaan ja viranomaisen tai muun palveluntarjoajan välisen vuorovaikutuksen tulkkausta tilanteissa, jossa heillä ei ole yhteistä kieltä, jolla kommunikoida kulloisenkin asian hoitamisen kannalta riittävällä tavalla.

Koskinen, Vuori ja Leminen, 2018: 7

Miksi asioimistulkkaustilanteet voivat
olla haasteellisia?

<https://edu.flinga.fi/s/E28NH9B>

ASIOIMISTULKKAUS TERVEYDENHUOLLOSSA

Asioimistulkkaus on asiakkaan ja viranomaisen tai muun palveluntarjoajan välisen vuorovaikutuksen tulkkausta tilanteissa, jossa heillä ei ole yhteistä kieltä, jolla kommunikoida kulloisenkin asian hoitamisen kannalta riittävällä tavalla.

Koskinen, Vuori ja Leminen, 2018: 7

Miksi ne ovat haasteellisia?

Herkkiä/arkaluontoisia tilanteita

TULKKI VUOROVAIKUTUKSESSA

tulkit osallistuvat aktiivisesti vuorovaikutukseen

tulkit eivät ole neutraaleja ja näkymättömiä
kielikoneita

tulkkien sosiaalinen identiteetti voi vaikuttaa
heidän työhönsä

Wadensjö 1998; Angelelli 2004

KYSELYTUTKIMUS

95 osallistujaa

Iso-Britanniasta

Suomesta

Espanjasta

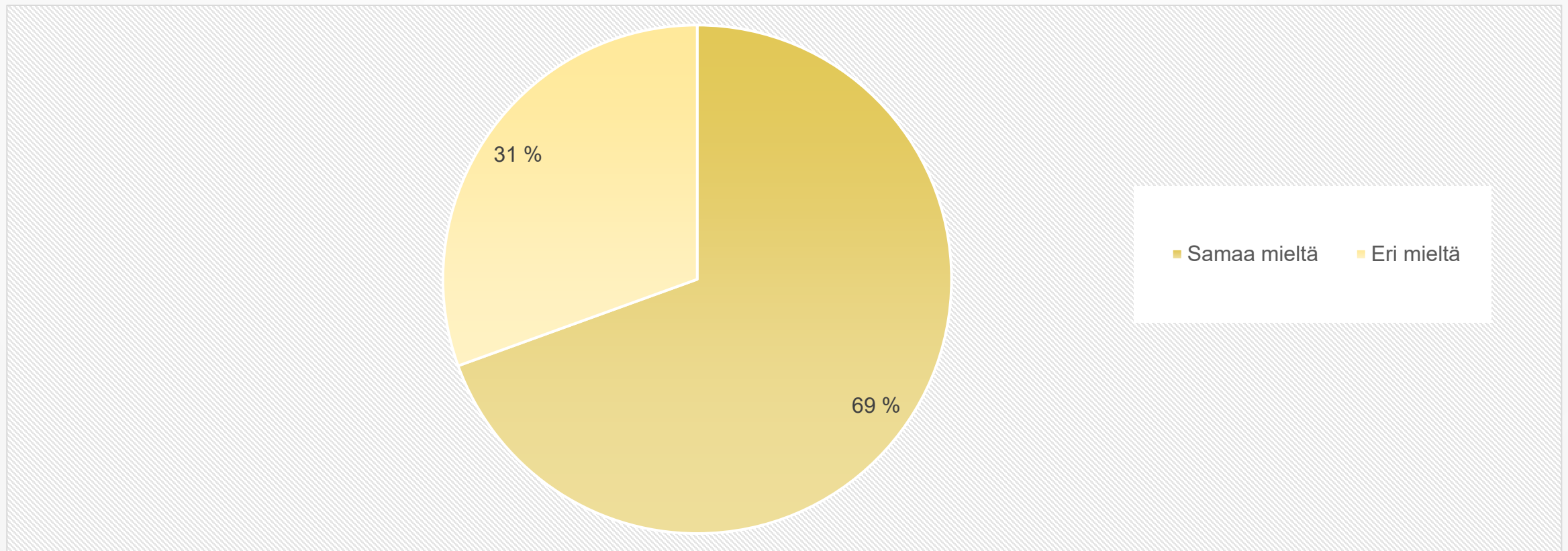
9 kysymystä (laadullinen)

30 kieltä aineistossa

Enemmistö kyselyyn vastanneista oli naisia

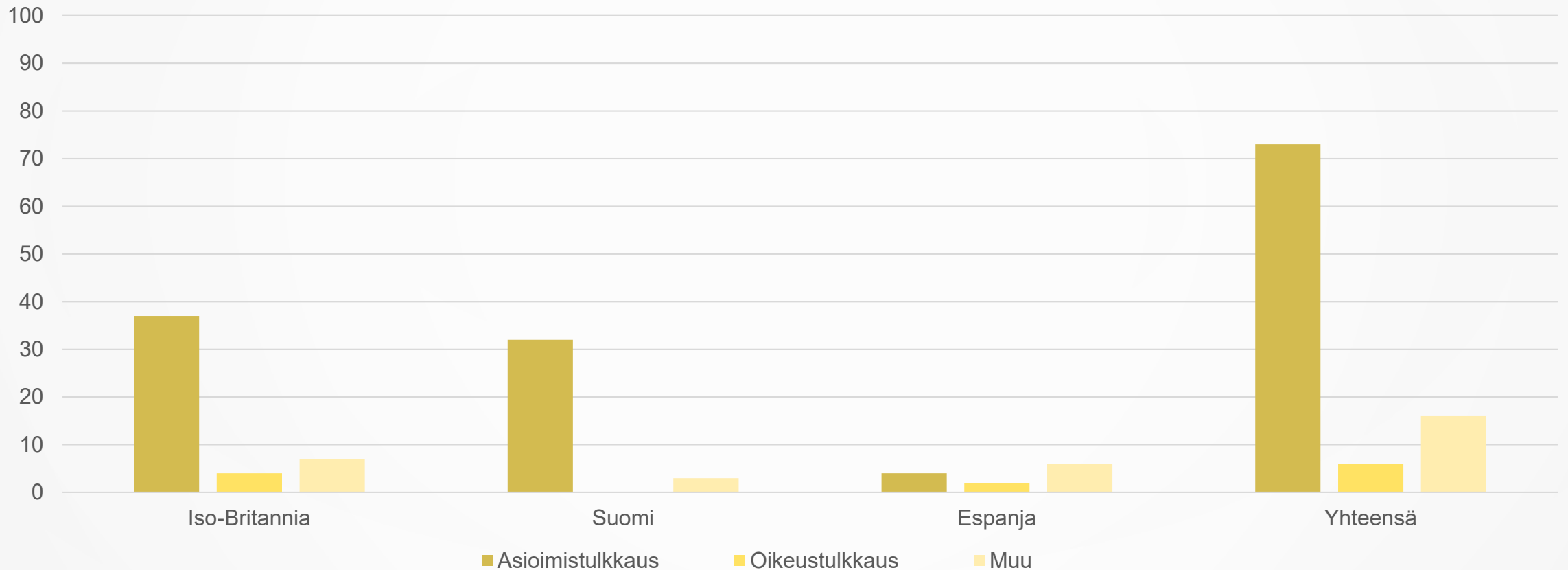

SUKUPUOLELLANI ON MERKITYSTÄ TYÖSSÄNI TULKKINA

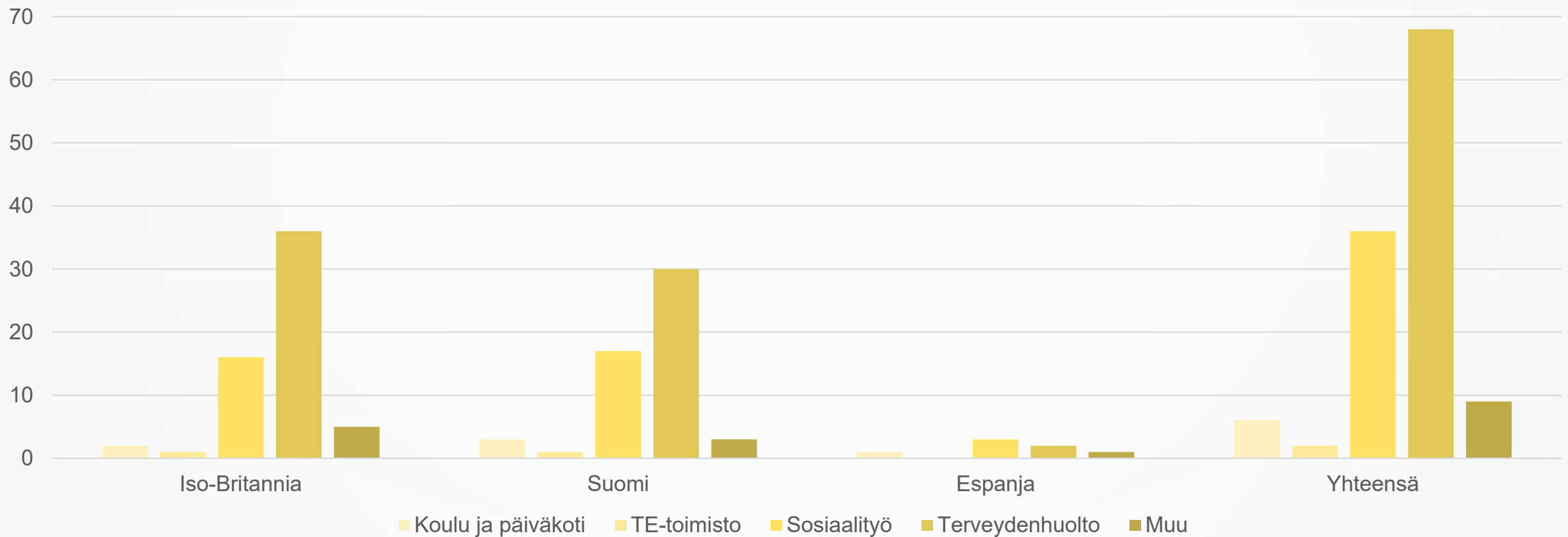

MILLÄ TULKKAUKSEN ALOILLA SUKUPUOLELLA ON ENITEN VAIKUTUSTA?

MISSÄ ASIOIMISTULKKAUKSEN TILANTEISSA SUKUPUOLELLA ON VAIKUTUSTA?

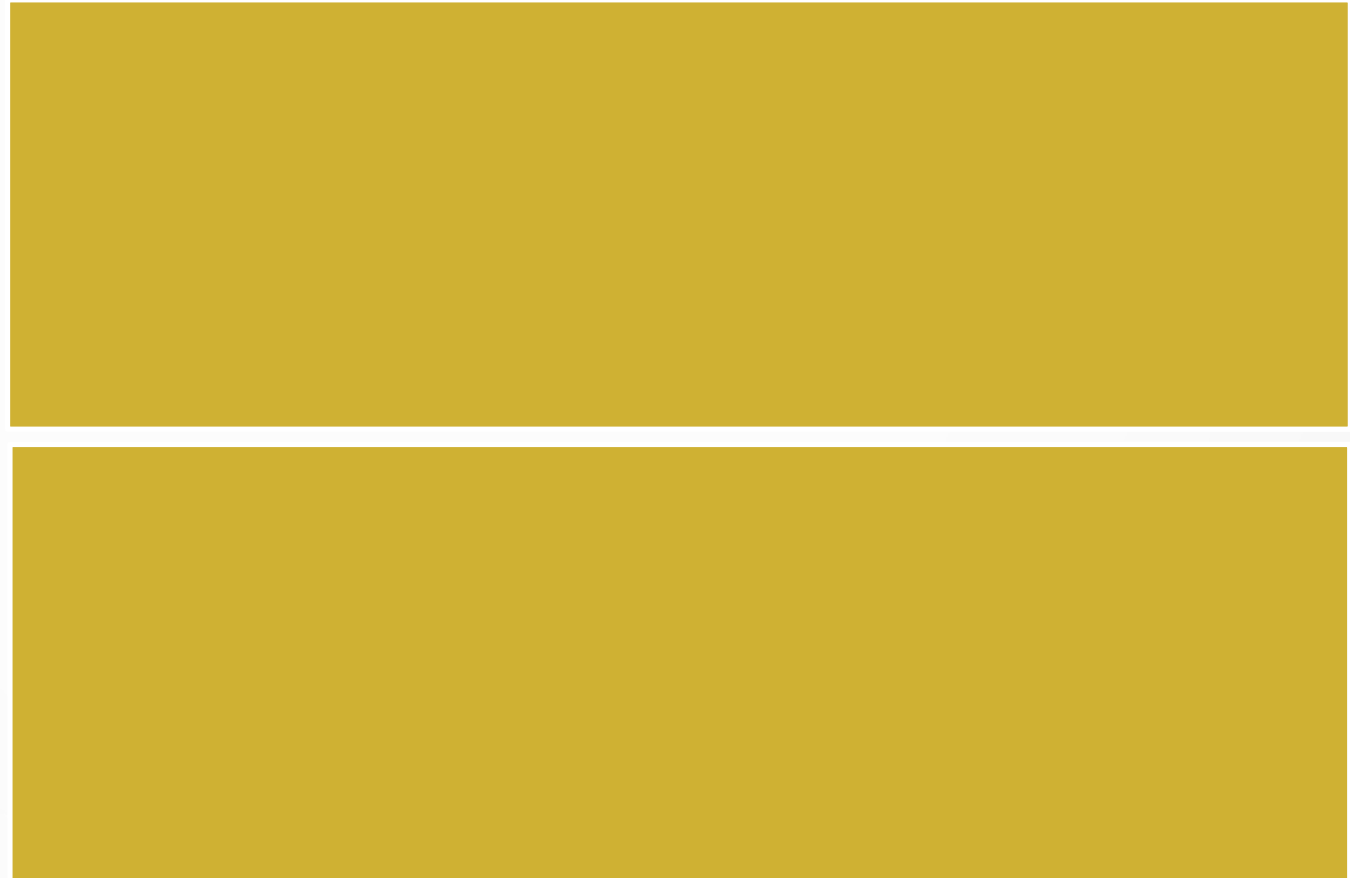

MITEN TULKIN SUKUPUOLI VOISI VAIKUTTA MONIKIELISEN VUOROVAIKUTUKSEN ONNISTUMISEEN?

Mukavuus ja
samastuminen

Ennakoasenteet,
odotukset,
stereotyyppiat ja
syrjintä

MITEN TULKIN SUKUPUOLI VOISI VAIKUTTAA MONIKIELISEN VUOROVAIKUTUKSEN ONNISTUMISEEN?

Mukavuus ja
samastuminen

- Tulkin sukupuolen vaikutus siihen, kuinka mukavaksi terveydenhuollon asiakas tuntee olonsa.

Ennakoasenteet,
odotukset,
stereotyyppiat ja
syrjintä

MITEN TULKIN SUKUPUOLI VOISI VAIKUTTAA MONIKIELISEN VUOROVAIKUTUKSEN ONNISTUMISEEN?

Mukavuus ja
samastuminen

- Tulkin sukupuolen vaikutus siihen, kuinka mukavaksi terveydenhuollon asiakas tuntee olonsa.
- Yhteinen ymmärrys tilanteesta yhteisten sukupuoleen liittyvien kokemusten perusteella.

Ennakoasenteet,
odotukset,
stereotyyppit ja
syrjintä

MITEN TULKIN SUKUPUOLI VOISI VAIKUTTAA MONIKIELISEN VUOROVAIKUTUKSEN ONNISTUMISEEN?

Mukavuus ja
samastuminen

- Tulkin sukupuolen vaikutus siihen, kuinka mukavaksi terveydenhuollon asiakas tuntee olonsa.
- Yhteinen ymmärrys tilanteesta yhteisten sukupuoleen liittyvien kokemusten perusteella.

Ennakoasenteet,
odotukset,
stereotypiat ja
syrjintä

- Ihmisten käsitykset naisellisista ja maskuliinisista ominaisuuksista.

MITEN TULKIN SUKUPUOLI VOISI VAIKUTTAA MONIKIELISEN VUOROVAIKUTUKSEN ONNISTUMISEEN?

Mukavuus ja
samastuminen

- Tulkin sukupuolen vaikutus siihen, kuinka mukavaksi terveydenhuollon asiakas tuntee olonsa.
- Yhteinen ymmärrys tilanteesta yhteisten sukupuoleen liittyvien kokemusten perusteella.

Ennakoasenteet,
odotukset,
stereotypiat ja
syrjintä

- Ihmisten käsitykset naisellisista ja maskuliinisista ominaisuuksista.
- Tulkkia epäillään tai ei oteta vakavasti ammattilaisena (naisviha ja syrjintä).

MUKAVUUS JA SAMASTUMINEN

“Myös terapiasessioissa **monesti naiset sanovat, etteivät pysty puhumaan vapaasti** kaikesta miestulkin läsnäollessa.”

“Raskaana olevat, gynekologisessa tutkimuksessa, synnytysosastolla olevat naiset ovat rauhallisempi, kun tietävät, että **tulkkin on nainen, on myös äiti ja tunne raskaus asia jne. oman kokemuksen kautta.**”

“**Jos hoidan naisten liittyviä asioita, minulla on myös jonkun verran myötätunto**, joka välittyy tulkkauksen aikana. Myös vaikeissa hetkissä naisilla on enemmän luottamusta naisia kohtaan.”

ENNAKKOASENTEET, STEREOTYPIAT JA SYRJINTÄ

“Naisen oletetaan olevan pehmeämpi ja empaattisempi ja tilanteissa, joissa näistä ominaisuuksista on hyötyä, tilataan usein nainen.”

“Teen työtäni ammattimaisesti, eikä minun sukupuolella pitäisi olla minkäänlaista merkitystä mutta valitettavasti on. Joissakin tilanteissa mies asiakas joka on selvästi minua vanhempi puhuu epäasiallisesti, tai jotkut asiakkaat saattavat vain olettaa etten osaa tehdä työtäni koska olen nainen tai nuori.”

INSTITUTIONAALISESTA NÄKÖKULMASTA...

- Tulkki on neutraali, siksi hänen sukupuolensa ei ole relevantti.
- Potilaan taustaan perustuva oletus siitä, mitä potilas haluaa.
- Otetaan huomioon sen, mitä potilas haluaa, mutta ei voida toteuttaa hänen toivettaan tulkin sukupuolen suhteen.

JOHTOPÄÄTÖKSET

- Asiakkaan sukupuolen ja tulkin sukupuolen täytyy aina täsmätä.
- Sukupuoli on ainoa identiteetti, joka voi vaikuttaa tulkkauksitilanteeseen.

- Terveystieteiden työntekijöiden täytyy ymmärtää, miten tulkkauksitilanteet toimivat ja että tulkki on osa vuorovaikutuksen dynamiikkaa
- On tärkeää ottaa huomioon asiakkaan toive tulkin sukupuolen suhteen.
- Sukupuoleen liittyvistä asioista täytyy puhua jo tulkkauksikoulutuksessa, jotta tulkit olisivat tietoisia siitä, miten heidän identiteettinsä voivat vaikuttaa tilanteeseen

LÄHTEET

Angelelli, C. (2004). *Revisiting the interpreter' role: a study of conference, court, and medical interpreters in Canada, Mexico, and the United States*. Amsterdam: John Benjamins.

Koskinen, K., Vuori, J. ja Lieminen, A. (toim.). (2018). *Asiomistulkkaus: Monikielisen yhteiskunnan arkea*. Tampere: Vastapaino.

Wadensjö, C. (1998). *Interpreting as Interaction*. New York: Longman.

KIITOS!

carmen.acostavicente@helsinki.fi

Seuraava puheenvuoro

klo 17.15–17.45

Mari Vainikka,

asioimistulkkauksen lehtori

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Helsingin yliopisto

Kulttuuritulkkkaus –

**Avain monikielisen viestinnän
sujuvuuteen?**

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskassan
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Kulttuuritulkkkaus -avain monikielisen viestinnän sujuvuuteen?

International Days of Linguistic Accessibility 11.5.2023

Mari Vainikka

mari.k.vainikka@helsinki.fi

DIAK, Helsingin yliopisto

ESITYS

- Asioimistulkit ja kulttuuritulkit
- Kulttuuritulkit monikielisen viestinnän apulaisina
- Kulttuuritulkkaukset Suomessa
- Kulttuuritulkkaukset monikielisen viestinnän sujuvoittajana kouluissa

Mitä on KULTTUURI?

LUE QR-KOODI JA
KIRJOITA YHDELLÄ
SANALLA

Asioimistulkin rooli

Tulkki on tulkkaustilanteessa näkyvä osapuoli, joka koordinoi vuorovaikutusta.

(Wadensjö 1998; Angelilli 2004)

Asioimistulkki vs. kulttuuritulkki

tulkilla tarkoitetaan **koulutettua ammattilaista ja tulkkauksen asiantuntijaa**, joka on tulkkaustilanteessa täysin **puolueeton ja riippumaton**.

(SKTL, s.1)

- **Ei tulkkauskooulutusta**
- **Laajempi puheoikeus**
- **Aktiivinen osapuoli**

(Ks. esim. Pokorn & Mikolič Južnič 2020)

INTERCULTURAL MEDIATORS

- Taustalla instituutioiden tarpeet viestiä vieraskielisten kanssa ja ohjata heitä palveluihin (Pöchhacker 2008).
- Asioimistulkit i.e. kieltä kääntävät koneet vs. kulttuuritulkit i.e. aktiiviset ja itsenäiset toimijat (Pokorn & Mikolič Južnič 2020, s. 85–86).
- Ei välttämättä koulutusta tai tulkkausosaamista, mutta viranomaiset saattavat pitää kykenevämpinä käsittelemään kulttuurieroista johtuvia seikkoja (Baraldi & Gavioli 2016, s. 35)

Kulttuuritulkkaus Suomessa

- Teiss 2013; Vuori 2018; Heino 2013; Toivonen& Udo 2021; Toivonen, Udo & Hyväri 2022
- "Kulttuuritulkki on toiminut kulttuurisena välittäjänä ja sillanrakentajana kahden kulttuurin sekä työntekijän ja asiakkaan välissä, rakentaen luottamusta sekä parantaen eri osapuolten yhteistyön mahdollisuuksia." (Heino ym. 2014, s. 9)
- Useita nimikkeitä
 - kulttuuriohjaaja, moni-/omakielinen ohjaaja/neuvoja, kulttuuritulkki, kulttuurivälittäjä...
- Vastaus instituutioiden tarpeisiin
- Useita polkuja työelämään

Kulttuuritulkkien ja näiden kanssa työskentelevien opettajien ja kuraattoreiden haastattelut

- Puolistrukturoidut teemahaastattelut 6 + 6
- Arabia, farsi, dari, kurdi, somali, venäjä
- In-house

Kulttuuritulkit monikielisen viestinnän sujuvoittajina kouluissa

- Ohjaus ja neuvonta vieraskielisille näiden omalla kielellä
- Kieliapua ja tulkkausta
- Vertaistukea ja sovittelua
- Viestinnän helpottaminen ja osapuolten välinen yhteisymmärrys

- ei tarvi erikseen varata jonkun tulkkausfirman kautta, vaan voidaan suoraan soittaa kulttuuritulkeille ja me voidaan sopia itse ne aikataulut ihan siinä, että millon tavataan ja se on ehkä vähän jouhevampaa (H17)
- kulttuuritulkeilla on melkosen paljon ymmärrystä myös koulun järjestelmän ja tästä sanastosta, et sit senki takii on jälleen kerran helpompaa, ku tietää jo etukätee, et toinen ymmärtää suomalaisen koulujärjestelmän eri polut (H17)

- mä tunnen oppilaita, myöskin vanhemmat tuntevat minut ja he soittivat ihan milloin tahansa minua kun he tarvitsevat apua, vaikka se ehkä joskus se ei liittyä kouluun (H15)
- mä saan omalla kielellä asiakkaan luottamus nopeammin, siitä mitä ehkä joku opettaja parin vuoden työn jälkeen saa huoltajan luottamukseen, mulla riittää varmaan yks kaks tapaamista, hän luottaa että minä kerron asiat ja selitän syyt (H11)

- tulkin tehtävä ei oo olla helposti lähestyttävä, tai panostaa siihen kohtaamiseen välttämättä, näin mä ajattelen, kun sitte taas kulttuuritulkin niin ku ihan ydintehtävää on se, että hän panostaa siihen kohtaamiseen ja on helposti lähestyttävä (H18)
- toivon että ois myös ens vuonna vielä samat, et mitä enemmän on sitä jatkuvuutta ni sitä niin kun parempi, et tosissaan se on semmonen tehtävä, mikä nimenomaan muotoutuu ja riippuu myös niin kun siitä henkilöstä ja persoonasta tosi paljon (H22)

Kulttuuritulkkaukset kouluissa

- Suhteellisen uusi ilmiö Suomessa
- Instituutioiden edustajat pitävät hyvänä ja hyödyllisenä mallina
- Tehtävät vastaavat toimintaympäristön tarpeita
- Toimenkuva laajempi kuin asioimistulkillla
- Toimivat asioimistulkkien rinnalla
- Ammatillistuminen?

Lähteet

- Angelelli, C. (2004). *Revisiting the interpreter's role: A study of conference, court, and medical interpreters in Canada, Mexico, and the United States*. John Benjamins.
- Baraldi, C. & Gavioli, L. (2016). On professional and non-professional interpreting in healthcare services: the case of intercultural mediators. *European Journal of Applied Linguistics*, 4(1), 33-55. <https://doi.org/10.1515/eujal-2015-0026>
- Heino, E. (2013). *Kulttuuritulkkitoiminta venäläistaustaisten perheiden voimaantumisen tukena*. [Pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto]. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-201304301528>
- Heino, E., Kärmeniemi, N. & Veistilä, M. (2014). *Kulttuuritulkki: toimintamallin kuvaus*. Helsingin yliopisto, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia.
- Pokorn, N. & Mikolič Južnič, T. (2020). Community interpreters versus intercultural mediators. Is it really all about ethics? *Translation and Interpreting Studies* 15 (s. 80-107). 10.1075/tis.20027.koc.
- Pöchhacker, F. (2008). Interpreting as mediation. Teoksessa A. Martin & C. Valero Garcés (toim.), *Crossing borders in community interpreting: Definitions and dilemmas* (s. 9-26). John Benjamins.
- SKTL = Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto. (1.1.2021). Asioimistulkin ammattisäännöstö. Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto. <https://bit.ly/3JS5Dxq>
- Teiss, K. (2013). Maahanmuuttajaneuvonta tulkkia Tamperetta. Teoksessa K. Koskinen (toim.), *Tulkattu Tampere* (s. 184-207). Tampere University Press.
- Toivonen, M. & Udo, L. (2021). *Omakielisen ohjauksen merkitykset ja mahdollisuudet - Omakielisten ohjaajien näkökulma*. [Opinnäytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu]. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021112221043>
- Toivonen, M., Udo, L. & Hyväri, S. (2022). Kulttuurikompetenssi omakielisessä ohjauksessa - omakielisten ohjaajien kokemukset. Teoksessa J. Helminen, S. Kajander-Unkuri & O. Vesterinen (toim.), *Ohjaus- ja valmennusosaamista kehittämässä - Diakonia-ammattikorkeakoulun vuosikirja 2021* (s. 139-150). Diakonia-ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-395-7>
- Vuori, Jaana (2018). Joskus näkyy, joskus ei: tulkit kotouttamistyön asiantuntijateksteissä. Teoksessa K. Koskinen, J. Vuori & A-K. Leminen (toim.), *Asioimistulkkaus. Monikielisen yhteiskunnan arkea* (s. 297-334). Vastapaino. Wadensjö, C. (1998). *Interpreting as Interaction*. Longman.
- Wadensjö, C. (1998). *Interpreting as Interaction*. Longman.

Seuraava ohjelma

klo 17.45–18.00

Yhteenveto ja päivän päätös

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskassan
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Program 12.5.2023 1/3

- 9.00–9.15 Opening of the Seminar Day
- 9.15–10.00 Communication and Linguistic
Intergration as Factors of Wellbeing
at the Workplace
- 10.00–10.30 Development of Sign Lexicon Included
the Modernised Signwriting Tool for the
Deaf People in the Labour Market

Program 12.5.2023 2/3

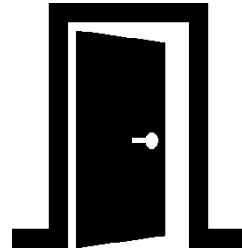
- 10.30–11.00 AAC methods as Interpreting Tools
Used by Professional Interpreters for
Persons with Speech Impairment
- 11.00–12.00 Lunch
- 12.00–12.45 Challenging Linguistic Situations
at Work and how to Solve them

Program 12.5.2023 3/3

- 12.45–1.15 How to Implement a Linguistically Accessible Seminar
- 1.15–2.15 Coffee break, Networking and Moving to the Workshop Classrooms
- 2.15–3.15 Workshops 1-4
- 3.15–3.30 Return to Auditorium, Final Discussion

The next speech

9.00–9.15

Opening of the Seminar Day

The next speech

9.15–10.00

Lena Segler-Heikkilä,

Principal Lecturer

Diaconia UAS

Communication and Linguistic

Intergration as Factors of

Wellbeing at the Workplace

COMMUNICATION AND LINGUISTIC INCLUSION AS FACTORS OF WELLBEING AT THE WORKPLACE

Lena Segler-Heikkilä

Diak

“If you talk to a man in a language he understands, that goes to his head. If you talk to him in his language, that goes to his heart.”

Nelson Mandela

Two topics will be discussed:

The effect of communication on wellbeing at work (general level)

The effect of linguistic inclusion on wellbeing at work

Research project on topic 1/ results

	n	%
Centria	20	27,0%
Diak	16	21,6%
Humak	26	35,2%
Oamk	12	16,2%

Answers: 74 in total

Time of Research: August 2022-March 2023

	1	2	3	4	5	Average	Median
How big is the impact of interaction for wellbeing at work?	0,0%	0,0%	4,1%	24,3%	71,6%	4,7	5,0
Does a positive experience of interaction have an impact on working and on work engagement?	0,0%	0,0%	4,1%	18,9%	77,0%	4,7	5,0

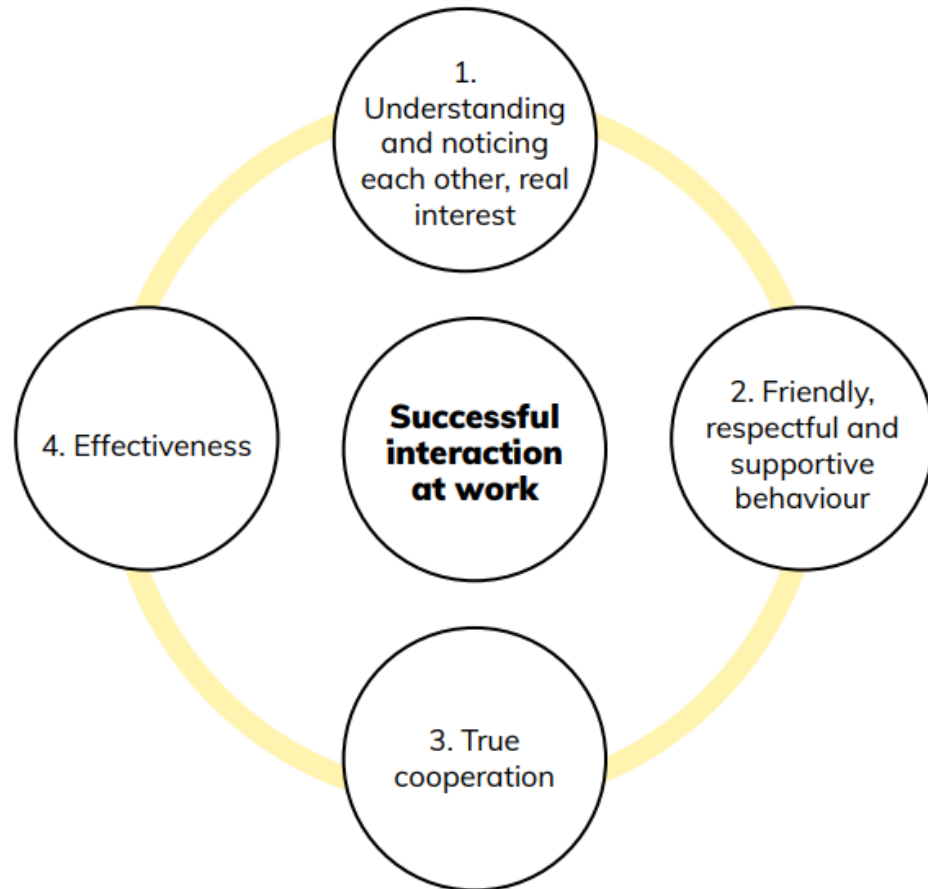

Questions 3 and 4:

Please, give one or several examples on a successful situation of interaction at work.

Which interaction related factors have an impact on wellbeing at work?

Outcome

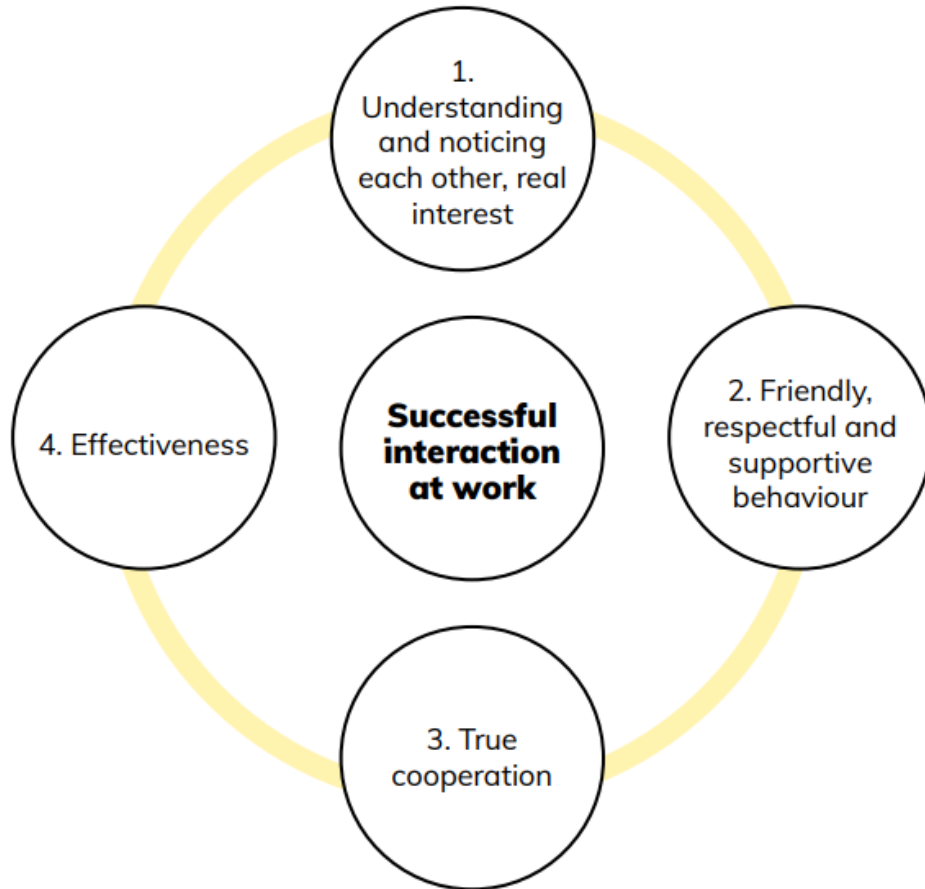
1. True presence, focusing on the conversation, usage of clear language, noticing and getting noticed, linguistic equality, promotion of linguistic accessibility (6/27 factors)

Outcomes: Feeling of being accepted, a part of the community, informed, understood, safe, needed, treated equally

2. Thanking, acknowledgements, positive gestures and expressions, encouragement, responding to messages (5/18 factors)

Outcomes: Feeling of being liked, respected, trusted, acknowledged, appreciated, valued, safe and supported

Outcome

3. True co-operation

Shared interests, openness for different opinions, dialogue skills, enough time for discussions (4/14 factors)

Outcomes:

Feeling of being an equal part of the team, feeling of getting things done together with a common goal, feeling of equality, meaningfulness, synergy, getting problems solved in a civilized and smooth way

4. Effectiveness

Getting to the point, time savers, solution orientation in discussions (3/7 factors)

Outcomes: Feeling of meaningfulness, satisfaction, contentment, development, advancement, effectiveness and precision

Topic 2: Linguistic accessibility as a wellbeing factor at work

What is linguistic accessibility at work?

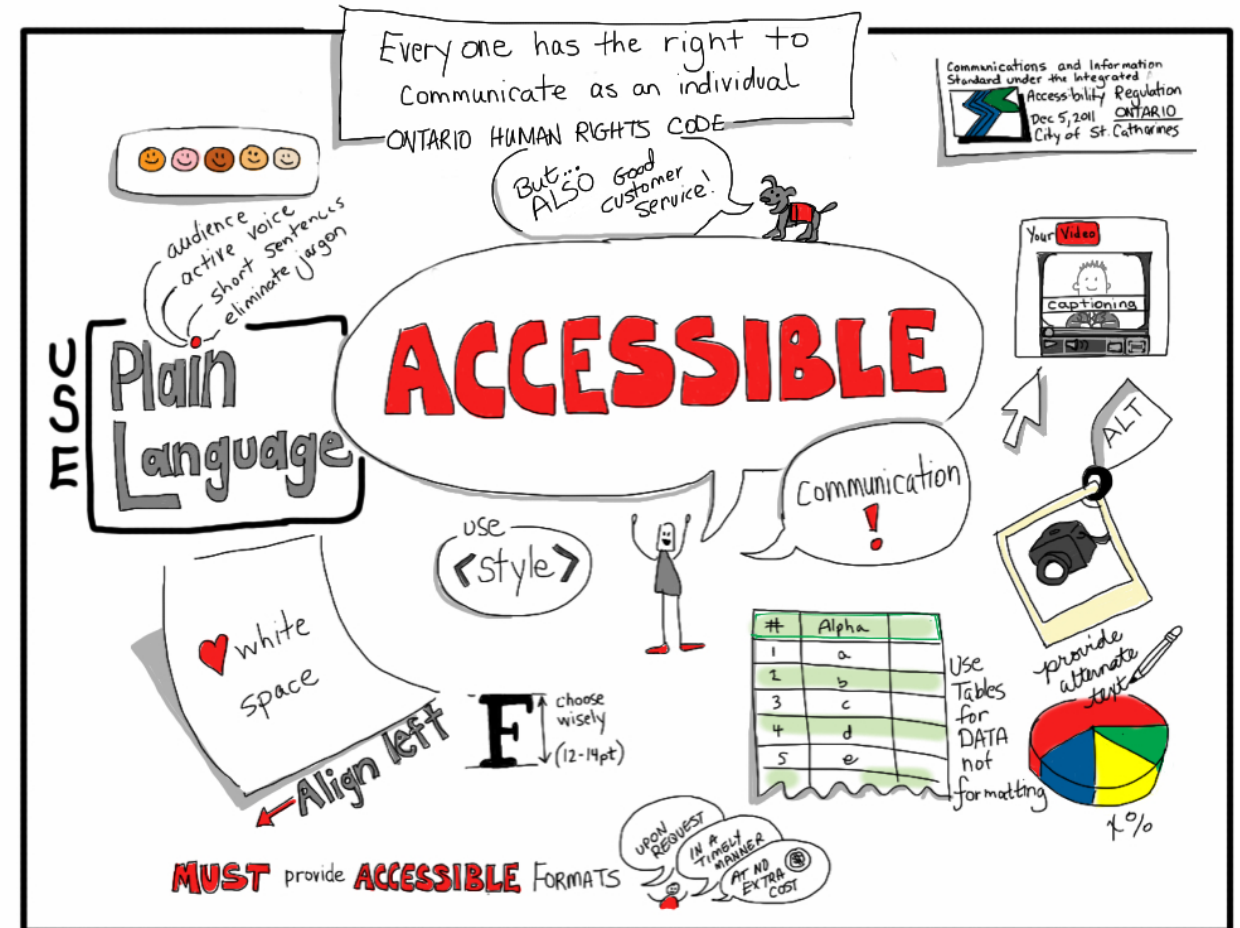
Linguistic accessibility at the workplace means linguistic consideration of people of all ages and abilities, including those with cognitive disabilities, people with low literacy skills, and speakers of a foreign or minority language working together with a majority of native speakers.

Topic 2: Linguistic accessibility as a wellbeing factor at work

What is linguistic accessibility at work?

Accessible language is communication that includes everyone (e.g., people with visual impairments, lower reading levels, distractions or different language needs).

Writing content that is accessible helps remove barriers, so users, regardless of ability or circumstance, can get the information they need.

How can linguistic accessibility be promoted at work?

Ongoing research project on the topic (Tiina Saarijärvi-Kivelä, Lena Segler-Heikkilä, Nina Sivunen):

How deaf persons that work in working communities with a majority of hearing employees experience linguistic accessibility and what impact it has on wellbeing at work.

An answer from a deaf person that has sign language as their mother tongue and works in a hearing community:

Linguistic accessibility is not considered well enough from my point of view at my work place. Recordings of meetings that are meant for all staff members are not being subtitled or recorded so that interpreter is visible. That means that these recordings are not linguistically accessible.

Outcome: The employee does not get the same information as the others, which can cause e.g. feelings of not being included in the working community.

How can the employer consider linguistic accessibility at the workplace?

Ideas:

- Consider all employees linguistically
- Ask for their needs and act according to the needs
- Think about all interactive situations at work
- Courses on language awareness and linguistic accessibility to the staff members

How can an employee consider linguistic accessibility at the workplace?

Use a clear language.

Learn how to encounter different language users.

Avoid any disturbing background noises during the conversation.

Learn how to use different communication methods, e.g. pictures, easy language etc.

Train your listening skills.

Avoid too much text on presentation slides.

Keep in mind to choose text and background colours that make the reading easy.

Thank you for your attention!

Lena

The next speech

10.00–10.30

Prof. Thimo Kleyboldt &

Peter Jakob Craxton, *Scientific Co-
worker*

Landshut UAS

Development of Sign Lexicon

Included the Modernised

Signwriting tool for the Deaf

People in the Labour Market

Sign4All

Thimo Kleyboldt
Peter Craxton

University of Applied Sciences
Landshut / Germany

**Development of Sign Lexicon included the Modernised
Signwriting tool for Deaf People in the Labour Market**

As a result, deaf people in Germany still tend to have "simple jobs with some satisfaction" and few opportunities for advancement. (Heßmann 1995)

Though written some years back, regrettably, the citation's conclusion can still be applied to the Situation today.

Even if they manage to find employment for longer periods, deaf people still experience that they are overtaken by their hearing colleagues in the workplace. (Heßmann 1995; Rogalla 2018)

Real career opportunities or leadership positions are rare. Usually, they must be fought for hard, which requires resources deaf people rarely have at their disposal.

(Fries 2022)

Current Situation in the Labour Market in Germany

High quote of functional illiteracy in the Deaf community due to insufficient educational offer (Fries 2022)

Just 800 qualified German Sign Language Interpreters vs. 83.000 Deaf people
-> approx. 1 interpreter to 100 Deaf people

18.000.000 words in the German dictionary vs. 10.000 video signs available

Digital gaps of linguistic accessibility in the German Sign Language (DGS)

How can the employment of deaf persons be supported by using digital tools?

Digitising Sign Lexicon

Sutton SignWriting System in the Reserve Search

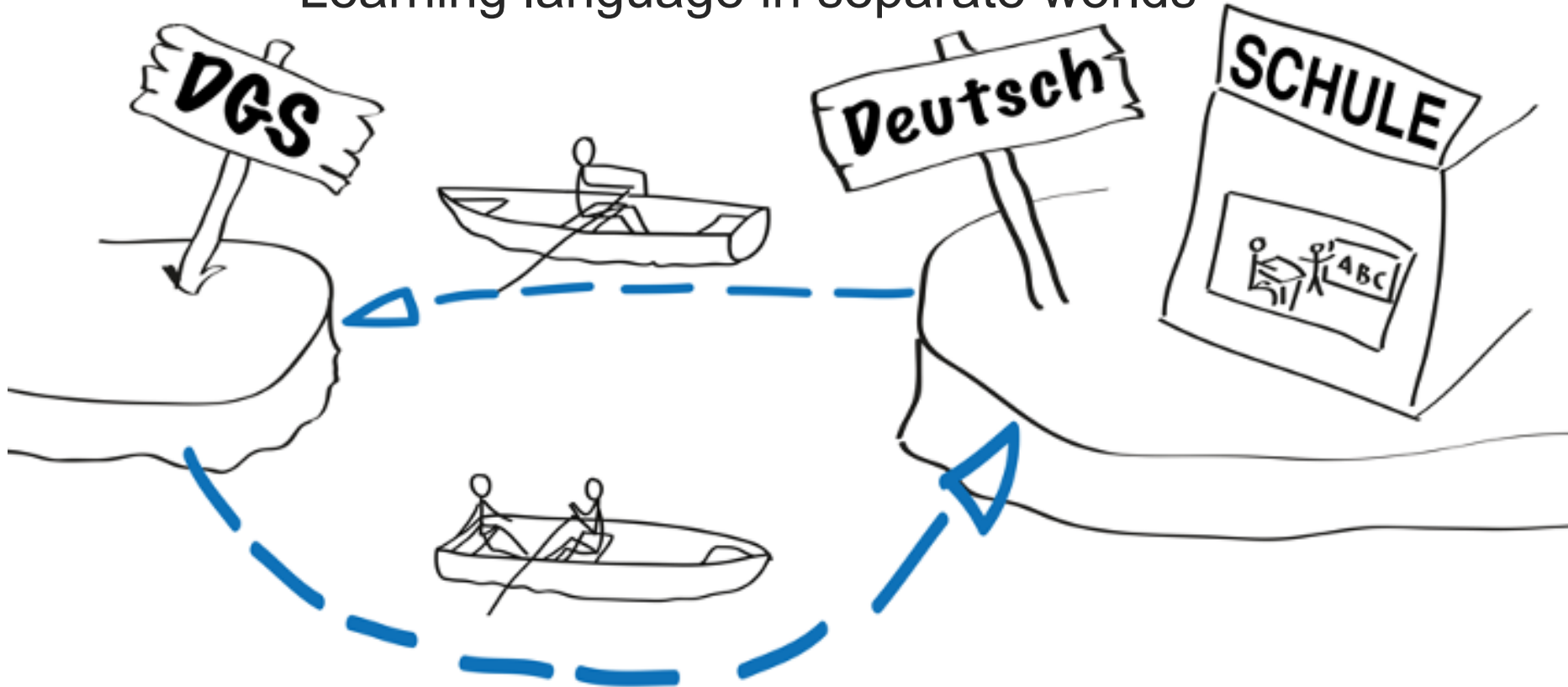

The symbols are developed by **Valerie Sutton** from 1969. This sign writing system is named as **Sutton SignWriting or International SignWriting Alphabet (ISWA)**. There are more than 650 symbols for hand shapes, movement etc.

How can the employment of deaf persons be supported by using digital tools?

Older methods:

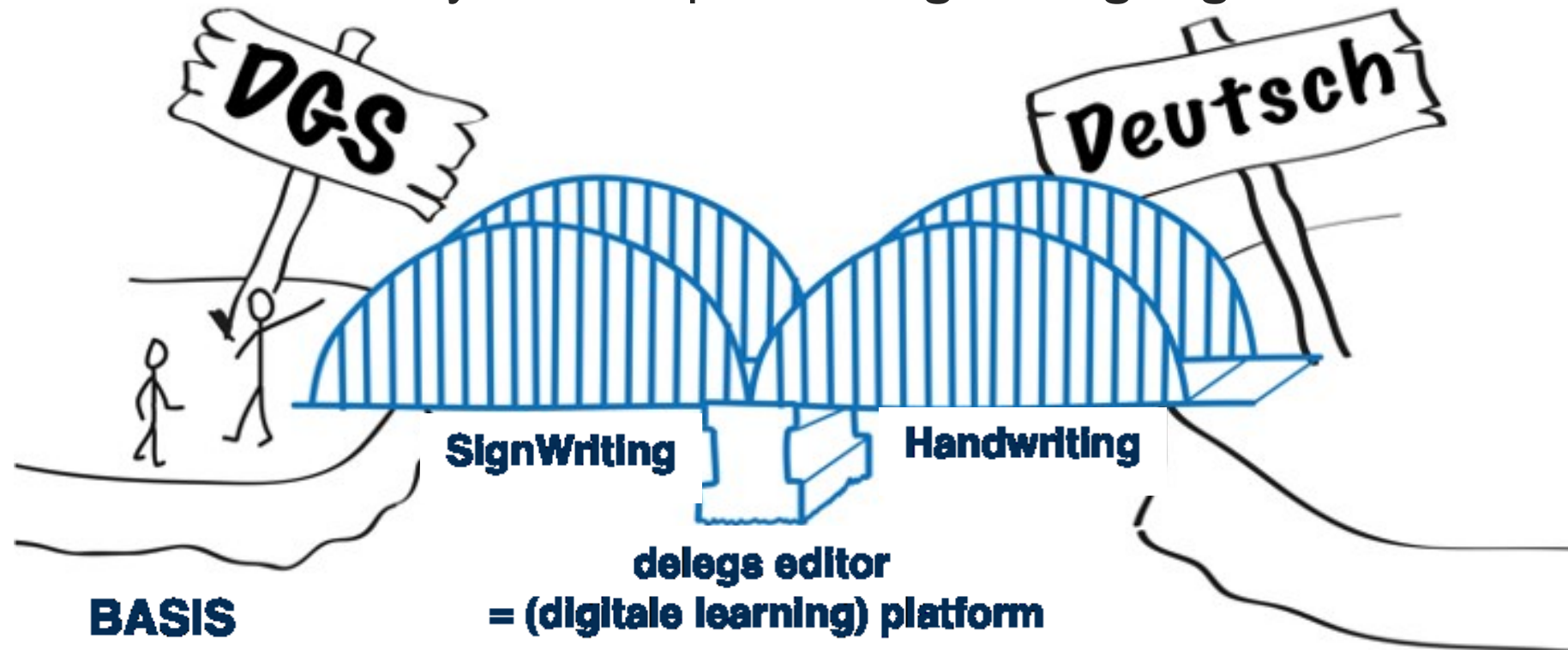
Learning language in separate worlds

How can the employment of deaf persons be supported by using digital tools?

new method:

We must arrive where the deaf people are, in the area in which they are competent: **Sign Language!**

Deutsch lernen mit Gebärdenschrift *

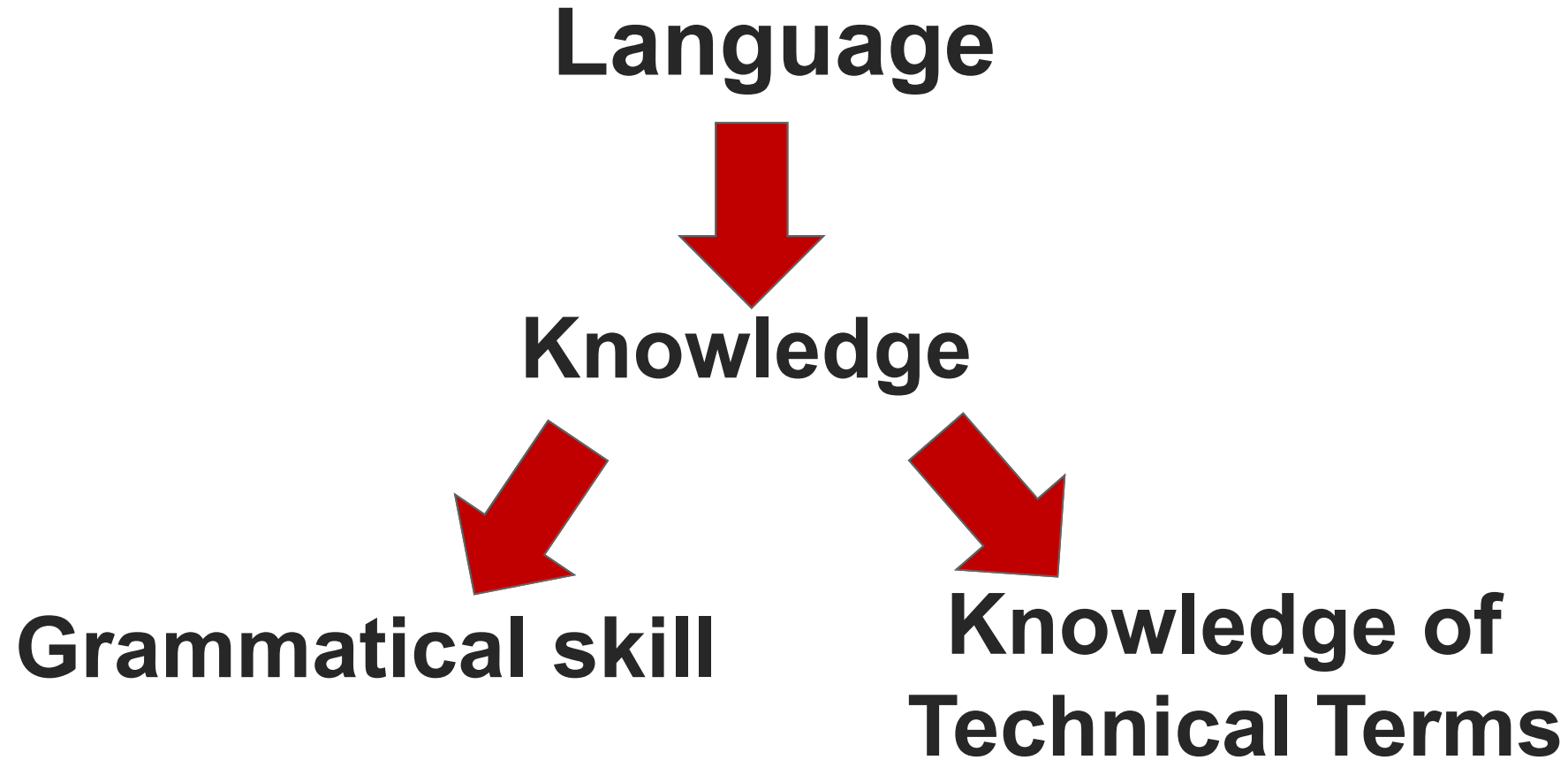
* Learn German assisted by Sign Writing

2009 => 2013 => 2017 => 2022 ... 2025

Goal of the projekt: contrasting grammatic

DGS

Deutsch

Fachgebärden sicherstellen durch Fachgebärdenlisten

Der delegs-Editor und die GebärdenSchrift bieten eine Plattform um Fachgebärden einzuführen.

Hobelarten der Doppelhobel

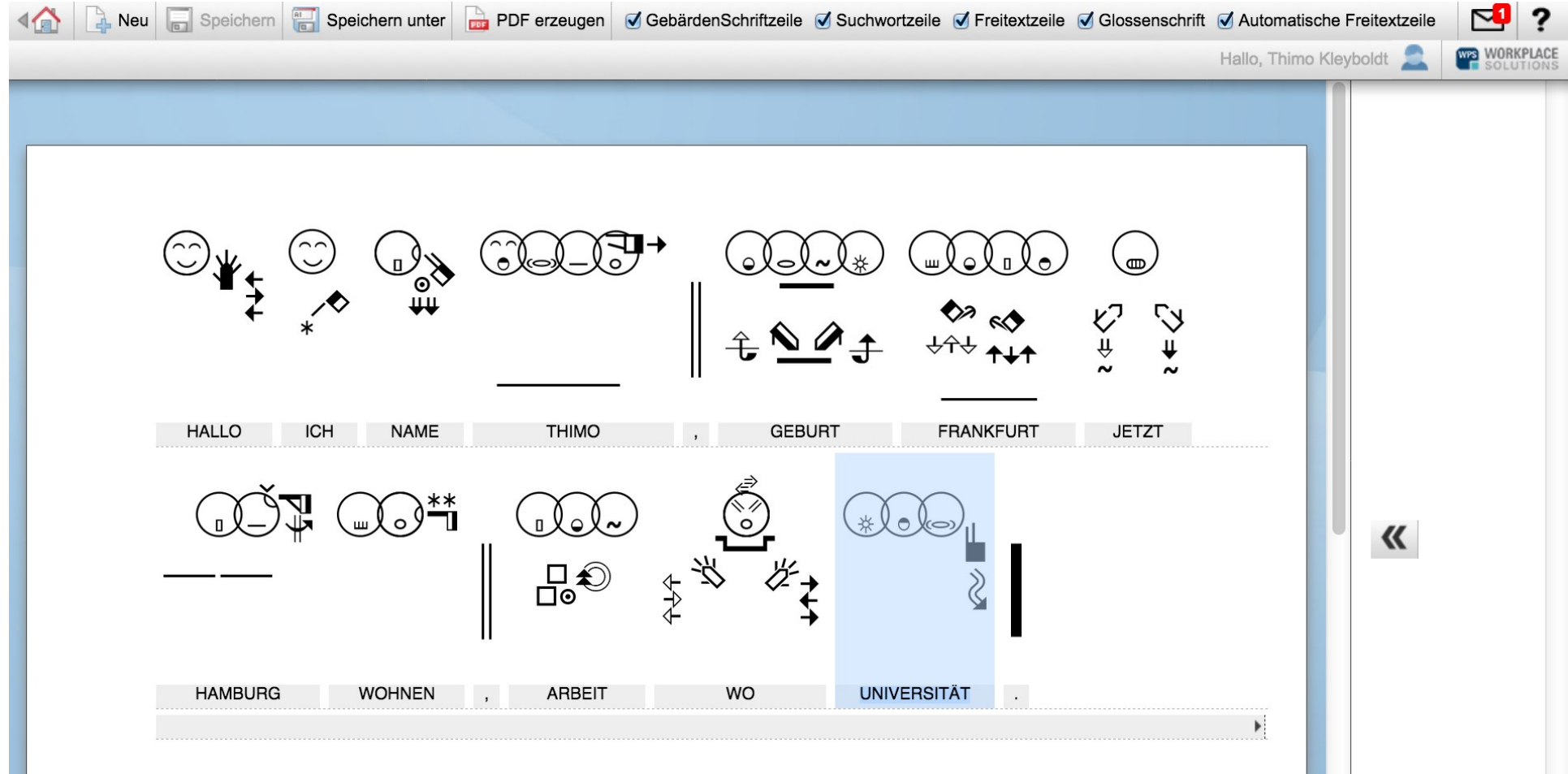

Der Doppelhobel ist ein Handhobel. Der Doppelhobel hat ein Hobeisen mit Klappe. Der Doppelhobel wird zum Hobeln von Flächen verwendet. Er kann auch zum Hirnholz hobeln verwendet werden.

die Raubank (mit Erklärungssatz in DGS)

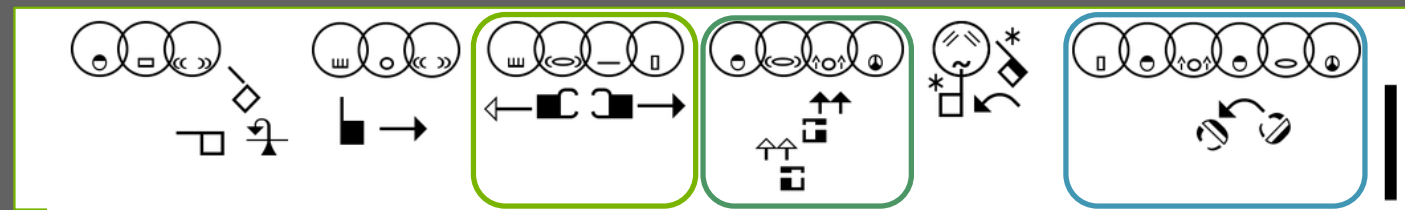
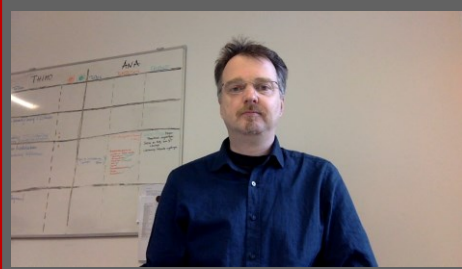

delegs – Editor (for grammatical skills)

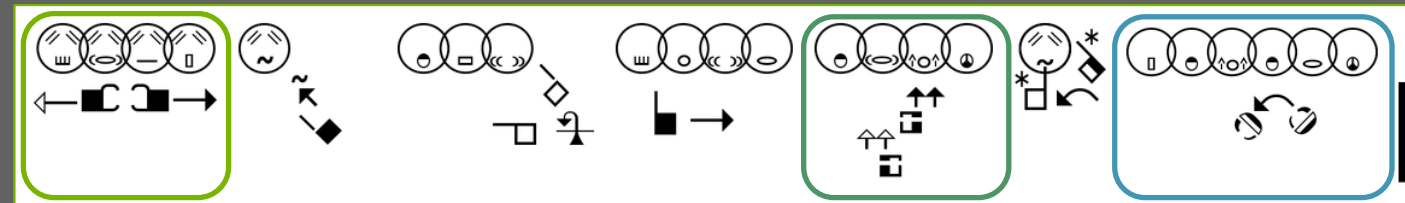
The screenshot shows the delegs Editor interface. At the top, there is a menu bar with options: Neu, Speichern, Speichern unter, PDF erzeugen, GebärdenSchriftzeile, Suchwortzeile, Freitextzeile, Glossenschrift, and Automatische Freitextzeile. The user is logged in as Thimo Kleyboldt. The main editing area contains two lines of text with corresponding sign language icons above them. The first line reads: HALLO ICH NAME THIMO , GEBURT FRANKFURT JETZT. The second line reads: HAMBURG WOHNEN , ARBEIT WO UNIVERSITÄT . The word 'UNIVERSITÄT' is highlighted in blue. A scroll bar is visible on the right side of the editor.

SignWriting – Benefits

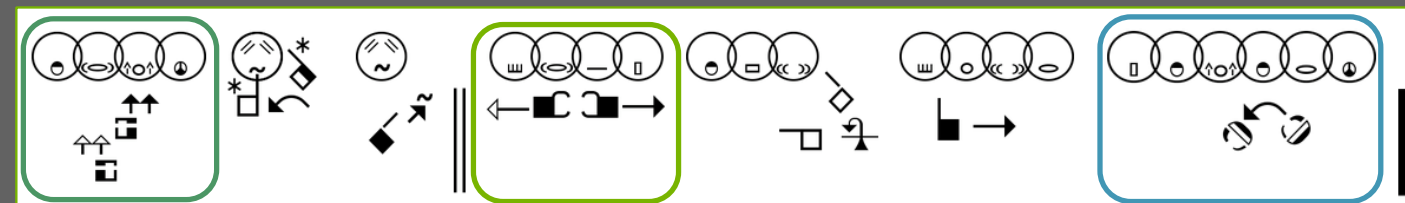
NÄCHSTE WOCHEN FIRMEN TISCHLER GEHÖRLOS EINSTELLEN

ENSI VIIKOLLA YRITYS KIRVESMIES KUURO VUOKRAUS

FIRMA DIE NÄCHSTE WOCHEN TISCHLER GEHÖRLOS EINSTELLEN

YRITYS PALKKAA ENSI VIIKOLLA KIRVESMIEHEN KUUROILLE

TISCHLER GEHÖRLOS DEN FIRMA NÄCHSTE WOCHEN EINSTELLEN

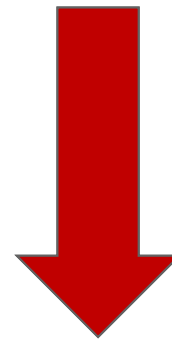
PUUSEPPÄ KUURO PALKATA YRITYS ENSI VIIKOLLA

Language

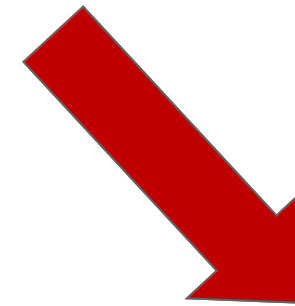
Sprachgefühl
feeling

**feeling
how**

Sprachkenntnisse
knowledge

**Knowing
how**

Sprachbewußtsein
awareness

**Knowing
why**

Sign2mint

STEM Sign Lexicon for Deaf Scientists

sign2mint [Gebärdensuche](#) [Wortsuche](#)

[Alle Gebärden](#) [← letzte](#) 3/3756 Gebärden [nächste →](#)

äolisch

SignVideo

SignWriting

FACHGEBIET
[Geowissenschaft](#)

URSPRUNG
Neuschöpfung

VERWENDUNGSKONTEXT
Akademischer Bereich

Sign2mint

STEM Sign Lexicon for Deaf Scientists

SignSearch

Word Search

Gebärdensuche Gib an wie eine Gebärde aussieht und wir sagen dir wie man sie schreibt & was sie bedeutet

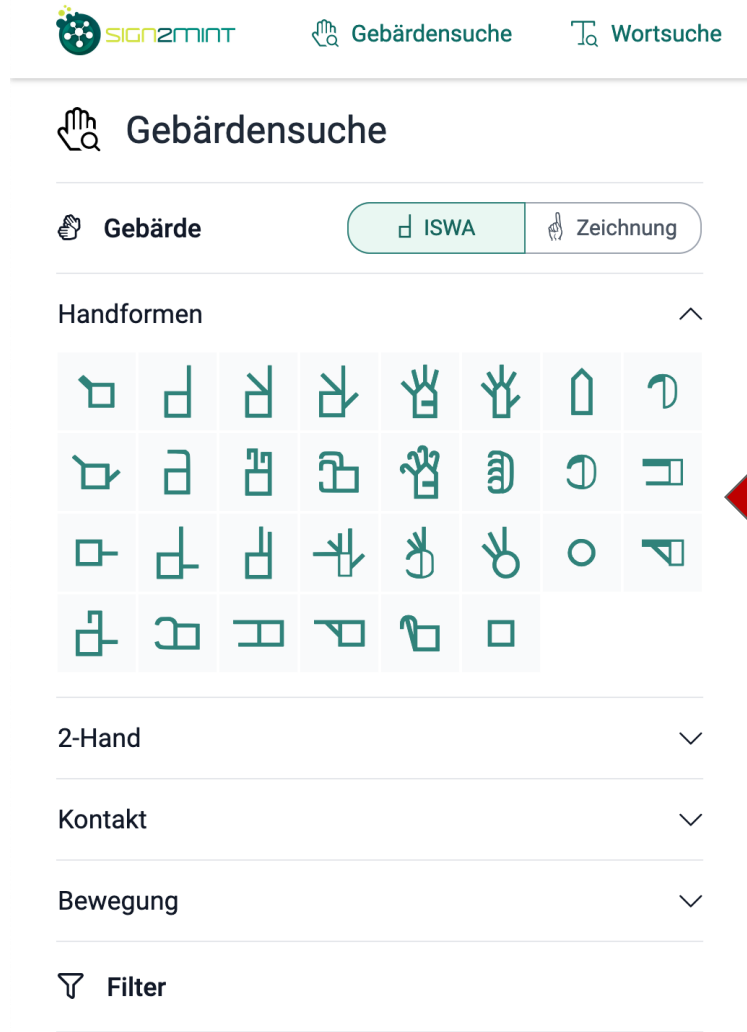
Wortsuche Tippe ein wonach du suchst und wir zeigen dir die passende Gebärde als Video und in Gebärdenschrift

Fachbereiche von A-Z

Alle Gebärden		5263
Mathematik	541	
Informatik		639
Physik	1364	
Chemie		710
Biologie	1773	
Geowissenschaft		712
Astronomie	186	
Medizin		329

Sign2mint

SignSearch in the use of Sutton SignWriting

sign2mint Gebärdensuche Wortsuche

Gebärdensuche

Gebärde ISWA Zeichnung

Handformen

2-Hand

Kontakt

Bewegung

Filter

30 DGS hand shapes
(phonemes)

sign2mint Gebärdensuche Wortsuche

 Gebärdensuche

 Gebärde

Handformen ∨

2-Hand ∧

Kontakt ∨

Bewegung ∨

 Filter

Fachgebiet ∨

 2 – hand

The screenshot shows the Sign2mint web application interface. At the top, there is a navigation bar with the Sign2mint logo, a search icon for 'Gebärdensuche' (Sign Search), and a search icon for 'Wortsuche' (Word Search). Below this, the 'Gebärdensuche' section is active, showing a search bar with 'ISWA' and 'Zeichnung' options. The main content area is a list of search filters: 'Gebärde', 'Handformen', '2-Hand', 'Kontakt', 'Bewegung', 'Filter', and 'Fachgebiet'. The 'Kontakt' filter is expanded, showing a row of icons representing different contact types: a star, a circle with a dot, a circle with a dot and a line, a plus sign, a circle with a line, a circle with a line and a dot, a horizontal line, and a downward arrow.

Contact Symbols

- Touch
- Brush
- Rub
- Grasp
- Head
- Neck
- Upper Body
- Arm

Sign2mint

SignSearch in the use of Sutton SignWriting

Gebärdensuche

Wortsuche

Gebärdensuche

Gebärde

ISWA

Zeichnung

Handformen

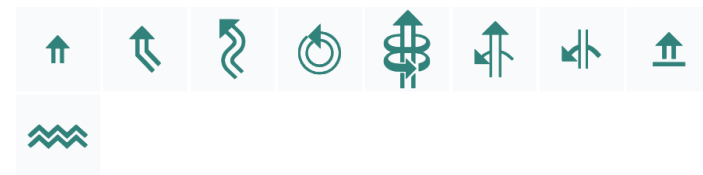
2-Hand

Kontakt

Bewegung

Filter

Fachgebiet

Sign2mint

SignSearch in the use of Sutton SignWriting

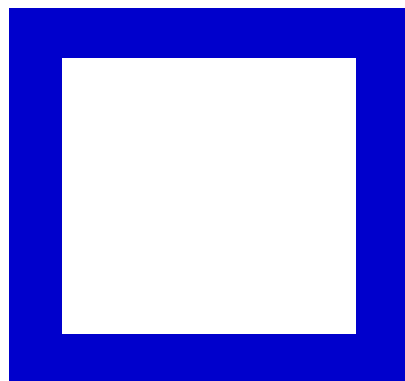
  Gebärdensuche Wortsuche

Fachgebiet

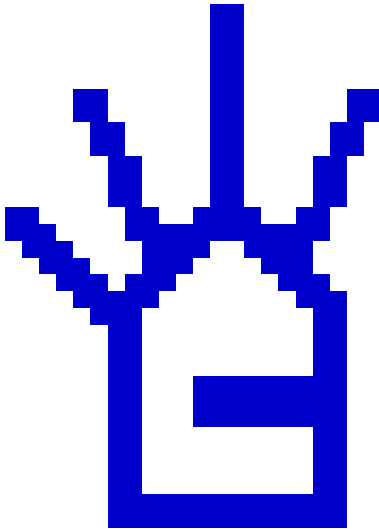
- Mathematik
- Informatik
- Physik
- Chemie
- Biologie
- Geowissenschaft
- Astronomie
- Medizin

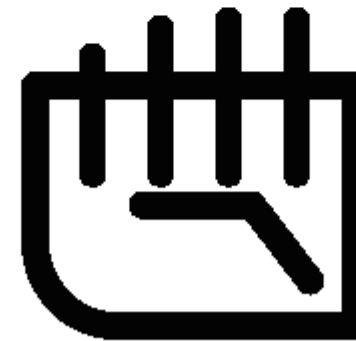
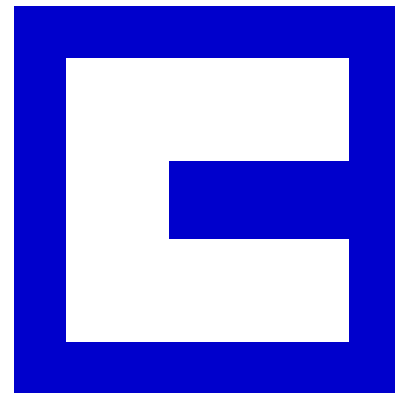
Subject Area

Modernised SignWriting Symbols

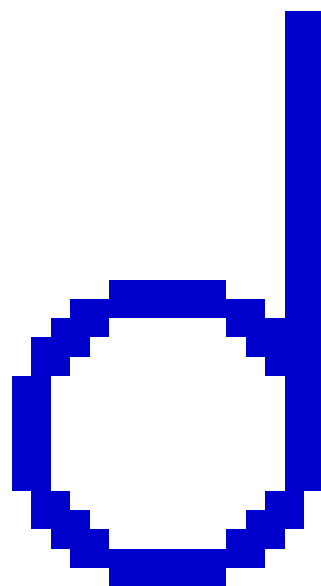

Modernised SignWriting Symbols

Modernised SignWriting Symbols

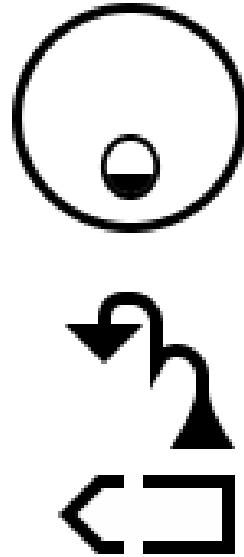

Solution for the better condition on the workplace

- Development of above 2.000 signs for terms of Aviation Industry in the cooperation with
- Agreement of cooperations for expansion of professional fields with different companies and counseling center
- Preparing cooperation for collection of technical terms of Automotive Industry e.g. Mercedes, BMW, Volkswagen for next project 2026 - 2030
- Implementation of Modernised SignWriting symbols into the SignSearch expected from the begin of 2024

- HUMAK Kommunikation monet kasvot The many faces of communication (<https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2022/10/kommunikation-monet-kasvot-2022.pdf>)
- Duden (<https://www.duden.de/sprachwissen/sprachratgeber/Zum-Umfang-des-deutschen-Wortschatzes>)
- Sutton Sign Writing (<https://en.wikipedia.org/wiki/SignWriting>)
- Delegs – the project (<https://www.delegs.de/>)

From June 2023:

<https://sign4all.de>

Dipl. Päd. T
Hochschule Thimo Kleyboldt
Am Lurzenr Peter Craxton
84036 Land Am Lurzenhof 1
84036 Landshut

Thimo.Kleyboldt@haw-landshut.de
Peter.Craxton@haw-Landshut.de
haw-landshut.de
sign2mint.de
sign4all.de

The next speech

10.30–11.00

Marjukka Nisula,
Senior Lecturer
Humak UAS

**AAC Methods as Interpreting
Tools used by Professional
Interpreters for Persons with
Speech Impairment**

Professional Interpreters for Persons with Speech Impairment

IDLA 12.5. 2023

Marjukka Nisula

HUMAK, University of Applied Sciences

In Finland, there is the law of interpretation service for disabled people

- The interpretation service for disabled persons promotes the opportunities of a hearing-impaired, deafblind or **speech-impaired person to function as an equal member of society**. The interpretation service is intended for a person who needs interpretation due to his/her disability.

Finlex

- In Finland we have the interpreter training in higher education (Humak, Diak).
- Interpreters are trained (Bachelor's degree) and they can work in communication situations for clients who have momentary or permanent language challenges

AAC Interpreters are seen as

- Personal assistants
- Family members
- Friends
- Practical nurses
- Relatives
- Counselors
- Volunteers

Interpreters are

- Professionals who convey the message from the source language into the target language
- Have obligation to comply with professional ethics

AAC interpreters work include

- intralingual translation (or *rewording*), that is an interpretation of verbal signs by means of **other signs of the same language**

and

- intersemiotic translation (or *transmutation*) that is an interpretation of verbal signs by means of **signs of nonverbal sign systems.**

Jakobson 1956

The role of ad-hoc interpreters (child, family member, friend)

might be unprofessional:

- the understanding of the different interpreter's roles and specifically with the skills and behaviors associated with being an interpreter
- the assessment of the difficulties and challenges of being an interpreter with a special interest on the Trust-Control-Power dynamics triangle
- communication and the communicative strategies used by interpreters

Rubio – Carbonero 2021

Interpreting customers
at the end of 2022
(Kela)

Persons with speech impairment	Number of eligible for interpretation service in the end of 2022
cerebral palsy	243
developmental disabilities	824
autism	228
aphasia	804
dysarthria	103
progressive neurological disease	37
special linguistic difficulty	281
hearing impairment	83
In total used	2 056 Deaf (hearing impaired) 3 712 753 Deaf (hearing impaired) 2 185

The tools for AAC interpreting

Unaided options

- vocalizations and speech approximations
- gestures
- signs
- eye blink codes
- touch
- body language

Beukelman, Light 2020

Aided options

- communication boards
- picture exchange systems
- mobile technologies
- photographs
- picture symbols
- written words
- letters of the alphabet
- Bliss - symbols

The interpreters prepare for the assignment

If the the communication context is not evident for the interpreters, they use several strategies like

- asking yes/no questions, or do you mean something else
- giving time for the person to be able to repeat as many times as necessary
- making the primary speakers
 - write
 - point with their eyes or fingers
 - articulate particular gestures

to elicit the context of the utterance produced by speech-impaired persons.

When the context is familiar, interpretation is possible

Rubio – Carbonero 2021

AAC Interpreters

- are the voices of speech impairment people
- ensure that parties have a correct understanding of the role and duties of the interpreter.
- get the clients to talk with other people present not with the interpreter

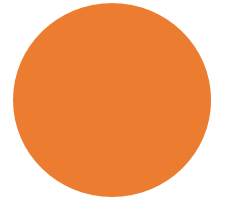

Picture communication with the Kuvakom application

Marjukka Nisula -23

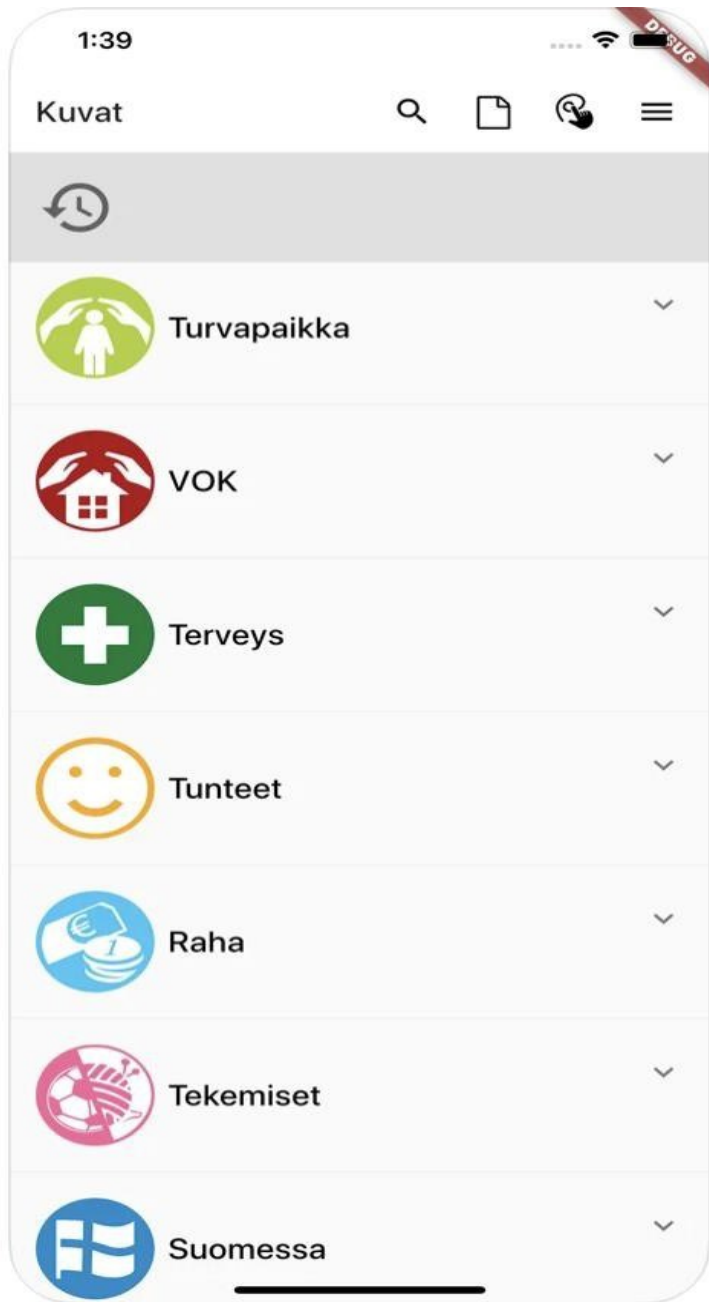
Kuvakom – free app

- Check out the app
<https://papunet.net/materiaalia/kuvakom-sovellus>
- Download the app for free
 - iPhone Appstore
 - Android Google kauppa
- The application was produced during the Kuvako project 2017- 2020
- for everyday situations where asylum seekers and reception center workers do not have a common language
- <https://kuvako.humak.fi/>

This is how it works

- <https://www.youtube.com/watch?v=La0IWXONa-U>
 - video Sanna Arola (2022)

What should be considered in the picture/symbol communication

- Make sure that both of you understand the pictures in the same way
- The meaning of pictures must often be learned
- Pictures support speech and language
- Use pictures/symbols like language
- Those who benefit the most from visual communication are
 - who have difficulties in understanding and/or producing speech
 - those who are interested in this phenomenon

How to do it?

- Select the picture you want to tell or ask about
- Point to the picture
- **Give the picture a meaning** (multimodality: body language, gestures, eye contact, ect.)
- **Add a facial expressions**
 - If you ask, have a questioning look
 - If you answer yes, nod your head
 - If you answer no, shake your head
 - Emotions are expressed with facial expressions

Let's chat by Kuvakom

- Talk to the person sitting next to you
- Do not use spoken or signed language
- Ask her/him and answer with the app
 - How are you?
 - How did you get here today?
 - What did you do last weekend?
 - What is your favorite food?
- What is the best present you have ever received – who gave it to you and when

Thank you

Marjukka Nisula

marjukka.nisula@humak.fi

Literature

- Beukelman, David R., Light, Janice C. 1998. *Augmentative & Alternative Communication Supporting Children and Adults with Complex Communication Needs*. Brookes Publishing
- Finlex <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20100133?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=vammaisten%20tulkkaukspalvelu>
- Humak University of Applied Sciences. 2023. <https://www.humak.fi/en/education/interpreting-aac-instruction-finnish/>
- Jakobson, Roman. 2000. *The Translation Studies Reader*. Routledge, London
- Kela <https://www.kela.fi/vammaisten-tulkkaukspalvelu>
- Larsson, I. & Thorén-Jönsson, G. 2009. In: *Augmentative and Alternative Communication. The Swedish speech interpretation service: An exploratory study of a new communication support provided to people with aphasia* <https://www-tandfonline-com.ruka.humak.edu:2443/doi/full/10.1080/07434610601180026>
- Papunet <https://papunet.net/>
- Rubio-Carbonero, Gema. 2021. *Communication in Persons with Acquired Speech Impairment: The Role of Family as Language Brokers*. <https://anthrosource.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/jola.12340>

Next in the Program

11.00–12.00

Lunch

Next in the program

12.00–12.45

Stories and Dialogue between
Presenters and Audience.

**Challenging Linguistic situations
at Work and how to Solve them**

How to Implement a Linguistically Accessible Seminar

Tanja Gavrilov & Lena Segler-Heikkilä

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Content

- During the Core Issue Project 2021-2022 (Ydinasia-hanke) instructions for linguistically accessible seminars were developed
- These instructions were utilized during the IDLA-seminar
- But how did we do it?

Starting Point

Core Issue Project: Linguistic Accessibility in Social Services and Health Care

The goal of the project was to respond to the need to develop the competence of organizations in linguistic accessibility. The needs are created by societal changes and the transformation of healthcare services.

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Starting Point

IDLA seminar:

The goal of the seminar is to discuss linguistic accessibility in a working context. We gather together scholars from different fields of research to reflect on what constitutes functioning communication in the workplace and how we can create working communities with communicational expertise.

Instructions

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

International Days of
Linguistic Accessibility

Orientation

- State of mind
- Towards linguistic accessibility
- Design for all
- The general aim was to offer a seminar that is linguistically accessible to all seminar members.

Time

Core-Issue:

Plan the seminar well in advance, as there may be many new issues that require learning and multidisciplinary cooperation.

IDLA: The linguistic accessibility aspect was discussed in every team meeting that was held by the seminar planning team. We started the planning of the seminar in March 2022.

Venue

Core-Issue:

- Make sure the seminar venue is linguistically accessible and accessible
- Check the lighting and the soundscape
- Make sure that it is easy to join the seminar or webinar without special skills

Venue

IDLA:

- Valkea Talo
(The Light House) is a building that is planned and built in order to serve sign language users.
- Linguistic accessibility has been into consideration during the planning, building and consruction process. Also visual interaction has been made easy.
- For persons hard of hearing, an audio induction loop has been installed in the auditorium.

Venue

- All participants can equally join the seminar by utilizing the audio induction loop.
- That is why we chose this building for the seminar. The auditorium has high quality acoustics and an ascending grandstand with 175 places.

Technology

Core-Issue:

- Utilize technology
- Ensure high-quality audio and video connection
- Use professionals to plan the implementation of the seminar/webinar.

Technology

IDLA:

- The light and audio system is versatile
- The video projector and the screen are good tools for video and slide shows
- Additionally, we chose to hire an audio expert

Target groups and interpretation needs

Core-Issue:

- Define the target group of the seminar
- When you know your target group, you know what kind of linguistic accessibility solutions you need for your event (even though the starting point of the planning is the realization of a seminar that is accessible to everyone)
- What are your own needs?

Target groups and interpretation needs

IDLA:

Lecturers and guests, examples:

- with Finnish as their mother tongue
- with Finnish sign language as their mother tongue
- International participants that do not speak Finnish or use Finnish sign language

Target groups and interpretation needs

IDLA:

Our choice:

- **Webpages** in English and Finnish, program in Finnish (11.5.) and English (12.5.), abstracts in the language in which they are held.
- **Seminar languages:** Finnish, Finnish Sign Language, speech-to-text interpreting/Finnish (11.5.)
- English, International Sign, speech-to-text interpreting/English (12.5.)
- **Workshops:** Partly monolingual, partly bilingual (interpreting)

Involving the audience

Core-Issue:

Involve the target groups in planning the seminar. Consider the wishes and the needs of the participants when planning solutions for linguistic accessibility.

IDLA:

We asked the lecturers and guests on wishes concerning linguistic accessibility in our registration form.

Budget

Core-Issue:

- Hire enough people and professionals
- Linguistic accessibility services are provided by trained professionals (not for free/not voluntary work)
- Quality
- Budget the solutions

Budget

IDLA:

Linguistic accessibility costs

- Interpreters (speech-to-text, language to language), two days
- Accessible auditorium
- Costs for employees' salaries (preparations and coordination)
- High quality audio system (face to face and online)

Budget

IDLA:

- This seminar has been arranged for the first time and we wanted to focus on the face to face arrangements
- In the future, also the online implementation will be developed
- We had a limited budget and needed to compromise; e.g. there is no interpreting service online
- We were financially supported by the Finnish Work Environment Fund

Communication

Core-Issue:

- Implement the seminar communication in a linguistically accessible manner in all phases.
- Use clear language.
- Use multi-channel communication.
- Expand the language menu if necessary.

Communication

IDLA:

- We created clear and easy-to-use registration forms.
- Before all communication with presenters and guests, we made a to do list with the team (+ who does what and when) in order to avoid contradictions, overlaps etc.

Communication

IDLA:

- We created webpages that are easy to use. We used a clear language and translated all texts into English.
- We asked the presenters to use an understandable and clear language during the lecture or workshop.
- We asked the presenters to send us the presentations one week beforehand in order to ensure that the interpreters have enough time to prepare themselves.

Interpretation

Core-Issue:

- Interpretation guarantees the transmission of the message
- Consider the need for interpretation from the perspective of the target groups
- Have an interpreter coordinator who is responsible for the interpretation arrangements before and during the seminar.

Interpretation

IDLA:

One of the team members was responsible for the coordination of the interpreting services (call for tenders, orders etc.)

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Informing

Core-Issue:

For examples, inform the participants about the interpretation of the seminar well in advance. This avoids unnecessary overlaps and misunderstandings related to interpretation arrangements.

IDLA:

Information on the language and interpretation used during the seminar has been on the IDLA webpage for six months before the seminar. By informing the audience and the presenters, double bookings and misunderstandings could be avoided.

Guide the Speakers

Core-Issue:

Instruct the seminar speakers about the linguistic accessibility so the speakers can take it into account in their presentations. (The speaker in an interpreted situation for the first time?)

IDLA:

We asked the presenters to use a clear and understandable language and not to speak too quickly, remembering little break between the sentences.

Guide the Speakers

Core-Issue:

Please remember that the seminar recording that remains online must be subtitled.

IDLA:

We decided not to record the seminar.

Thank you for your attention!

Tanja & Lena

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Next in the program

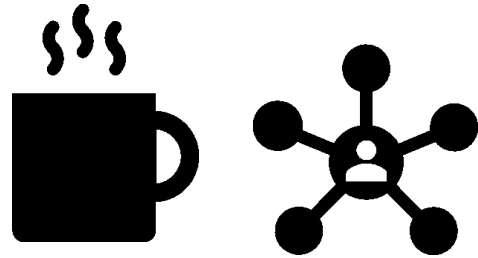
12.45–1.15

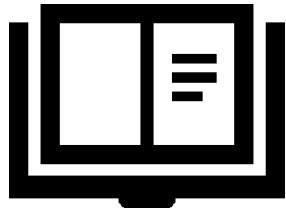
How to Implement a Linguistically
Accessible Seminar

Next in the program

1.15–2.15

Coffee break, Networking
and moving to the Workshop
Classrooms

The Interpreter Students' poster
exhibition in the entrance hall

Next in the program

2.15–3.15

Workshops 1–4

Workshop 1 (A2.25)

Riitta Lahtinen and Sanna Nuutinen,

The Finnish Deafblind Association

Functioning Communication as the Workplace –

Changing Circumstances and Social Situations

from the Perspective of a Deafblind Person

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Workshop 2 (B1.106)

Peter Craxton and Thimo Kleyboldt,
Landshut UAS

Intruduction in the Contrastive use of the SignWriting Tools

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Workshop 3 (B1.12)

Arttu Liikamaa, Humak UAS

Liisa Halkosaari, Humak UAS

Brita Peura, projektityöntekijä, Humak UAS

How to communicate without a common language?

Workshop 4 (Auditorium)

Antti Raike,

Senior Advisor in Accessibility

Aalto University

”Crab the Mic!”

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskymndisfonden
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Next in the program

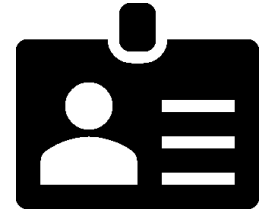
3.15–3.30

Return to the Auditorium,
Final Discussion.

Ilmoittautuminen seminaariin

Registration for the Seminar

- 1
- 2
- 3

Tulkkien taukotila (B1.106)

HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskassan
The Finnish Work Environment Fund

**ID
LA**
International Days of
Linguistic Accessibility

Varattu tulkeille

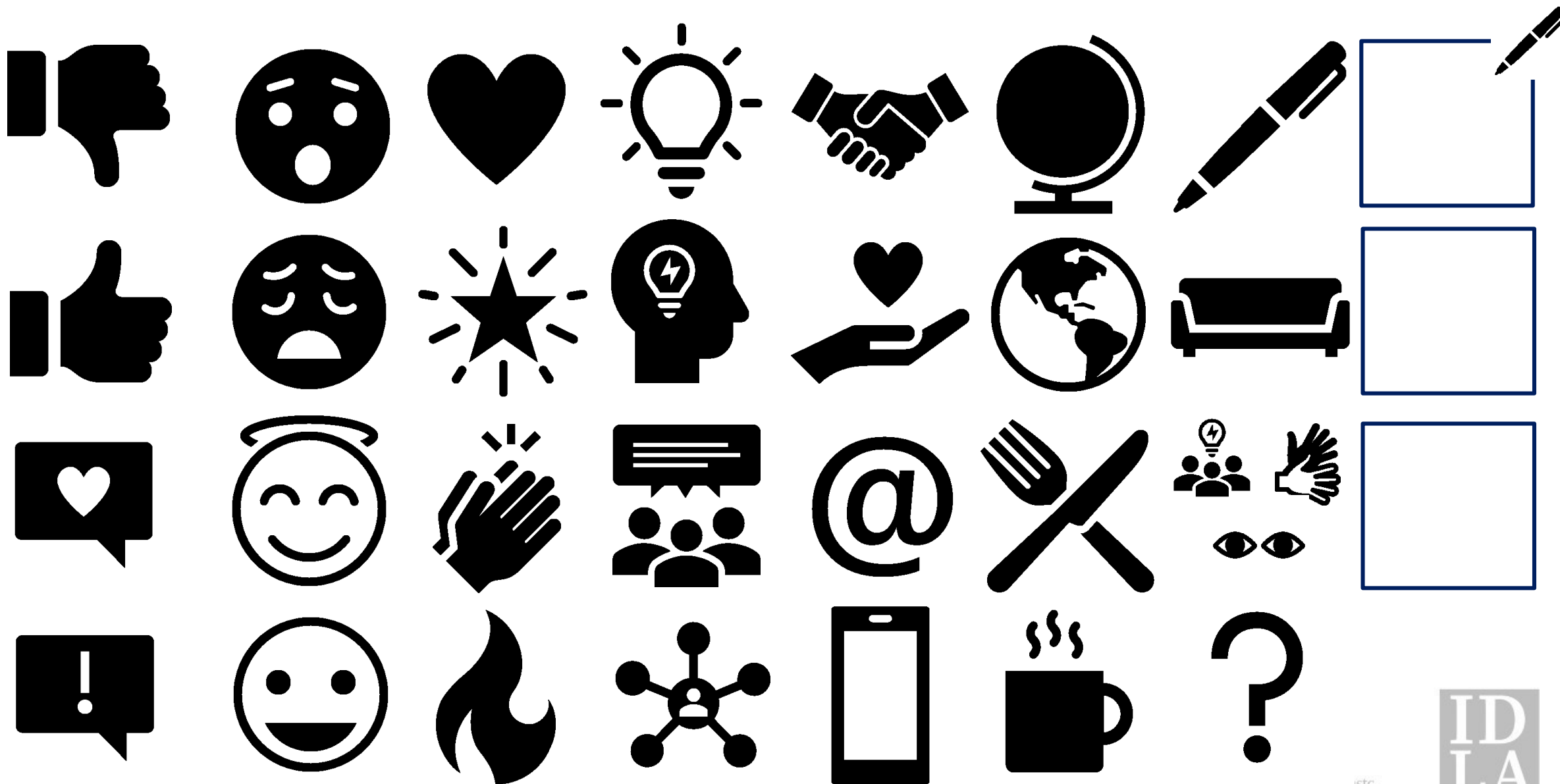
HUMAK[®]

Diak

Työsuojelurahasto
Arbetskårsfonden
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA
International Days of
Linguistic Accessibility

Lähde: Kuvakkeet
Office365 PowerPoint

HUMAK

Diak

työsuojelun keskus
Arbetskyslöndanden
The Finnish Work Environment Fund

ID
LA

International Days of
Linguistic Accessibility